

INFORMATOR o egzaminie maturalnym z informatyki

od roku szkolnego 2024/2025

Centralna Komisja
Egzaminacyjna Warszawa 2021

Książki do matury: [Sklepmaturalny.pl](https://sklepmaturalny.pl)

Arkusze do pobrania: [Arkuszmaturalny.pl](https://arkuszmaturalny.pl)

Zespół redakcyjny:

Iwona Arcimowicz (CKE)
prof. dr hab. Krzysztof Diks (Uniwersytet Warszawski)
dr Janusz Jabłonowski (Uniwersytet Warszawski)
prof. dr hab. Krzysztof Loryś (Uniwersytet Wrocławski)
dr Lech Duraj (Uniwersytet Jagielloński)
dr Anna Kwiatkowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Agata Kordas Łata
Romuald Rostecki (OKE Gdańsk)

Recenzenci:

dr Marcin Engel
dr Piotr Chrzastowski-Wachtel
Joanna Śmigielska
dr Tomasz Karpowicz (recenzja językowa)

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00
sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 99
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 60
sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
ul. Józefa Bema 87, 01-223 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1.	Opis egzaminu maturalnego z informatyki	5
	Wstęp	5
	Zadania na egzaminie	5
	Opis arkusza egzaminacyjnego	6
	Zasady oceniania	7
2.	Przykładowe zadania z rozwiązaniami	9
3.	Informacja o egzaminie maturalnym z informatyki dla absolwentów niesłyszących...	97

 Arkusze do pobrania: [Arkuszmaturalny.pl](https://arkuszmaturalny.pl) Książki do matury: sklepmaturalny.pl

1. Opis egzaminu maturalnego z informatyki

WSTĘP

Informatyka jest przedmiotem dodatkowym na egzaminie maturalnym. Ten przedmiot może być zdawany tylko na poziomie rozszerzonym.

Egzamin maturalny z informatyki sprawdza, w jakim zdający spełnia wymagania określone w [podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej](#).¹

Informator zawiera przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami i odniesieniami do wymagań podstawy programowej. Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują możliwych typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszu egzaminacyjnym. Nie odnoszą się również do wszystkich wymagań z zakresu informatyki określonych w podstawie programowej. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w szkole. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności informatycznych zgodnych z tą podstawą, a przez to ich właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdują się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte oraz praktyczne.

Zadania zamknięte to takie, w których zdający wybiera odpowiedź spośród podanych. Wśród zadań zamkniętych znajdują się m.in. zadania wyboru wielokrotnego, zadania typu prawda-falsz oraz zadania na dobieranie.

Zadania otwarte to takie, w których zdający przedstawia przygotowane samodzielnie rozwiązanie. Wśród zadań otwartych znajdują się m. in.:

- zadania z luką, wymagające uzupełnienia luk w podanym zdaniu lub krótkim tekście
- zadania krótkiej odpowiedzi, wymagające stworzenia krótkiego tekstu
- zadanie rozszerzonej odpowiedzi, np. wymagające zaprojektowania i zapisania algorytmu.

Zadania praktyczne, to zadania, które wymagają użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji rozwiązania np. programu w wybranym języku programowania, bazy danych, arkusza kalkulacyjnego itp.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadania mogą występować pojedynczo lub w wiązkach tematycznych. Część zadań wymaga umiejętności skorzystania z materiałów źródłowych dołączonych do arkusza, np. plików z danymi.

W zadaniach egzaminacyjnych szczególny nacisk kładzie się na sprawdzanie umiejętności związanych z algorytmiką i programowaniem. Arkusz zawiera m.in. kilka zadań algorytmiczno-programistycznych o zróżnicowanym poziomie trudności, z danymi różnych typów, wymagających zaprojektowania algorytmów i ich zaprogramowania. Każdy arkusz zawiera także zadania wymagające przeprowadzenia analizy zadanego algorytmu. Rozwiązanie większości zadań wymaga użycia komputera.

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin maturalny z informatyki trwa 210 minut².

Zdający przez cały czas trwania egzaminu ma do dyspozycji autonomiczne stanowisko komputerowe i może korzystać wyłącznie z programów i danych zapisanych na dysku twardym oraz na innych nośnikach stanowiących wyposażenie stanowiska lub otrzymanych z arkuszem egzaminacyjnym.

W arkuszu egzaminacyjnym część zadań wymaga jedynie zapisu odpowiedzi w arkuszu papierowym. Rozwiązanie większości zadań wymaga użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji rozwiązania. W zadaniach tego typu rozwiązanie, w którym brakuje komputerowej realizacji, nie będzie oceniane.

Za wykonanie wszystkich zadań można uzyskać maksimum 50 punktów, w tym do około 60% punktów można uzyskać za zadania dotyczące analizy algorytmów i programowania. Większość zadań (około 90% punktów) to zadania otwarte lub praktyczne.

² Czas trwania egzaminu może zostać wydłużony w przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, oraz w przypadku cudzoziemców. Szczegóły są określone w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Edukacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*.

ZASADY OCENIANIA

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką

Zadania zamknięte są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z następującymi zasadami:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna albo odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

ALBO

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 3 punktów. Zasady oceniania będą opracowywane odrębnie dla każdego zadania.

Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż opisane w zasadach oceniania, można przyznać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

Zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 5 punktów. Schemat oceniania będzie opracowywany odrębnie dla każdego zadania.

Zadania praktyczne wymagające użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji

Za rozwiązanie zadania praktycznego można będzie otrzymać od 0 do 4 punktów. Do oceny w takim zadaniu należy przekazać pliki zawierające komputerowe realizacje rozwiązań oraz odpowiedzi zapisane w pliku tekstowym lub w arkuszu egzaminacyjnym – zgodnie z treścią zadania.

W zadaniach tego typu oceniane są rzeczywiste efekty i osiągnięte rezultaty przez zdającego, tj.: wyniki obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym, wyniki symulacji, odpowiedzi uzyskane za pomocą kwerend, wyniki działania programu napisanego przez zdającego. Dołączenie komputerowej realizacji zadania (czyli programu, arkusza kalkulacyjnego lub bazy danych) jest wymagane.

Arkusze do pobrania: [Arkuszmaturalny.pl](https://arkuszmaturalny.pl)

Książki do matury: sklep.maturalny.pl

2. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

W Informatorze dla każdego zadania podano:

- liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (po numerze zadania)
- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w tym zadaniu
- zasady oceniania rozwiązania zadania
- poprawne rozwiązanie zadania zamkniętego albo przykładowe rozwiązania zadania otwartego.

Symbol kartki zamieszczony w nagłówku zadania zwraca uwagę na to, że zadanie nie wymaga użycia komputera i odpowiedź do zadania należy zapisać tylko w miejscu na to przeznaczonym w arkuszu egzaminacyjnym.

W przypadku pozostałych zadań do oceny należy przekazać pliki zawierające komputerowe realizacje rozwiązań oraz odpowiedzi zapisane w pliku tekstowym lub w arkuszu egzaminacyjnym – zgodnie z treścią zadania. Brak plików zawierających realizacje komputerowe rozwiązań w przypadku tych zadań jest traktowany jako brak rozwiązania zadania.

Zadanie 1.

Segmentem nazwiemy spójny ciąg elementów tablicy składający się z **co najmniej 1 elementu**.

Przykład: dla tablicy $A = [1, 8, 4, 2, 7, 9]$ segmentami są ciąg 1,8,4 oraz ciąg 8,4,2,7, natomiast nie jest segmentem ciąg 8,2,7,9 (bo w tablicy A pomiędzy liczbą 8 a liczbą 2 jest liczba 4).

Zadanie 1.1. (0–1)

Dana jest tablica A liczb całkowitych o następującej zawartości:

$$A = [2, -3, 1, -7, 4, -2, -1, 5, -3, 2, -1].$$

Podaj wartość pierwszego oraz wartość ostatniego elementu segmentu o maksymalnej sumie (w tej tablicy jest tylko jeden taki segment).

Odpowiedź _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I + II. Zdający spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4, 5

Komentarz

Segment o maksymalnej sumie (suma = 6) to: 4,-2,-1, 5.

Zadanie 1.2. (0–1)

Dana jest n -elementowa tablica A o zawartości $[1, 2, 3, \dots, n - 1, n]$. Podaj liczbę segmentów w tej tablicy.

Odpowiedź _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I + II. Zdający spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

$$n(n+1)/2$$

Zadanie 1.3. (0–2)

Elementy pewnej 1000-elementowej tablicy A zapisano kolejno w pliku `dane1_3.txt`. Każda z liczb w pliku `dane1_3.txt` należy do przedziału od $[-100, 100]$ i jest zapisana w oddzielnym wierszu.

Napisz program wyznaczający największą sumę segmentu tablicy A .

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie1_3.txt` zawierający jedną liczbę będącą odpowiedzią do zadania (największą sumą)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach):

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

I + II. Zdający spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna – program dający w wyniku poprawną sumę.

1 pkt – program znajdujący największą sumę elementów podciągu zaczynającego się zawsze od pierwszego elementu tablicy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2265

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane1_3.txt");
ofstream wynik("zadanie1_3.txt");
const int n = 1000;
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
int maks = -100;
for (int dl = n; dl >= 1; dl--) {
    for (int pocz = 0; pocz <= n - dl; pocz++) {
        int suma = 0;
        for (int k = 0; k < dl; k++)
            suma += t[k + pocz];
        if (suma > maks)
            maks = suma;
    }
}
wynik << maks << endl;
```

Komentarz:

Powyższy program przykładowy ma złożoność sześcienną. Można napisać programy o znacznie lepszej (kwadratowej, a nawet liniowej) złożoności, ale ten program jest bardzo prosty i wynika wprost z definicji problemu, a dla danych z pliku dane1_3.txt jest wystarczająco szybki.

Zadanie 1.4. (0–4)

Elementy pewnej tablicy A o 100 000 elementów zapisano kolejno w pliku `dane1_4.txt`. Każda z liczb w pliku `dane1_4.txt` należy do przedziału od $[-100, 100]$ i jest zapisana w oddzielnym wierszu.

Przyjmujemy, że pierwszy element tablicy ma indeks równy 1. Napisz program wypisujący indeks pierwszego i indeks ostatniego elementu segmentu o największej sumie. W tablicy A jest tylko jeden taki segment, **a suma jego elementów jest dodatnia**.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie1_4.txt` zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie liczby oddzielone spacją będące odpowiednio indeksem pierwszego i indeksem ostatniego elementu segmentu o największej sumie)
 - plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)
-

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

I + II. Zdający spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe,

instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

- 4 pkt – odpowiedź poprawna oraz program dający w wyniku początek i koniec segmentu o największej sumie.
- 3 pkt – odpowiedź, w której podano oba krańce segmentu przesunięte o jeden.
- 2 pkt – podano tylko jeden prawidłowy kraniec segmentu.
- 1 pkt – podano maksymalną sumę zamiast końców segmentu.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

63669 70769

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik ("dane1_4.txt");
ofstream wynik ("zadanie1_4.txt");
const long n=100000;
int t[n];
for (long i=0; i<n; i++)
    plik>>t[i];
long maks; // największa suma niepustego segmentu
long maks_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu
long maks_kon; // koniec najlepszego niepustego segmentu
long ost_suma; // najlepsza niepusta suma segmentu na końcu
przejrzanej części tablicy
long ost_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu na końcu
przejrzanej części tablicy

// pierwszy rozważany niepusty segment to t[0]:
maks = ost_suma = t[0];
maks_pocz = maks_kon = ost_pocz = 0;

for (long i = 1; i < n; i++) {
    if (ost_suma >= 0) // Czy ost_suma + t[i] >= t[i]?
        ost_suma += t[i];
    else {
        ost_suma = t[i];
        ost_pocz = i;
    }
    if (maks < ost_suma) {
        maks = ost_suma;
        maks_pocz = ost_pocz;
        maks_kon = i;
    }
}
```

```
wynik << maks_pocz + 1 << " " << maks_kon + 1 << endl;
/* Tablica, której wartości były w pliku wejściowym miała indeksy
przesunięte o 1 musimy zatem uwzględnić poprawkę na przesunięcie
indeksów względem tablicy t, do której wczytano dane z pliku */
```

Zadanie 2.

Wyrażeniem nawiasowym nazywamy dowolny skończony ciąg nawiasów: „[” i „]”.

Przykładowo: [[] []]

Wyrażenie nawiasowe jest poprawne, jeśli:

- jest wyrażeniem pustym (nie zawiera żadnych nawiasów)
- jest postaci AB, gdzie A i B są poprawnymi wyrażeniami nawiasowymi
- jest postaci [A], gdzie A jest poprawnym wyrażeniem nawiasowym

Przykład: wyrażenia [[]] oraz [[] []] są poprawne. Niepoprawne jest za to wyrażenie [[] []].

Niech $w_1, w_2, \dots, w_n$ będą kolejnymi nawiasami w pewnym wyrażeniu nawiasowym W. Przyjmijmy teraz, że z każdym nawiasem otwierającym „[” wiążemy liczbę +1, a z każdym nawiasem zamykającym „]” – liczbę -1. Niech s_i będzie liczbą związaną z nawiasem w_i . Wówczas **głębokością nawiasu w_k w wyrażeniu W** nazywamy sumę:

$$S_k = s_1 + s_2 + \dots + s_k$$

Głębokością wyrażenia W nazwiemy największą głębokość jego nawiasów, czyli maksimum z liczb S_k .

Zadanie 2.1. (0–1)

Wskaż, czy dane wyrażenie nawiasowe jest poprawne. Wpisz **Tak**, jeśli wyrażenie jest poprawne lub **Nie** – jeśli nie jest poprawne.

Wyrażenie nawiasowe	Poprawne (Tak/Nie)
[]	Tak
[] []	
[[] [] []]	
[] [[] [] [] []]	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie nawiasowe	Poprawne (tak/nie)
[]	Tak
[] []	Tak
[[] [] []]	Nie
[[] [] [] [] [] [] []]	Tak

Zadanie 2.2. (0–2)

Dla zadanych przykładów policz głębokość wyrażenia.

Wyrażenie nawiasowe	Głębokość
[]	1
[] []	
[[] []]	
[[] [] []]	
[[] [] [] []]	
[[] [] [] [] []]	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;

2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna w 4 wierszach.

1 pkt – odpowiedź poprawna w 2 albo 3 wierszach.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie nawiasowe	Głębokość
[]	1
[] []	1
[[] []]	2
[[] [] []]	3
[[] [] [] []]	4

Zadanie 2.3. (0–3)

W każdym wierszu pliku `dane2_3.txt` znajduje się **poprawne** wyrażenie nawiasowe złożone z nawiasów kwadratowych (nieoddzielonych żadnym znakiem).

Napisz program, który dla zadanych wyrażeń nawiasowych w pliku `dane2_3.txt` obliczy ich głębokości.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie2_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania (głębokości kolejnych wyrażeń, każda w oddzielnym wierszu)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

- 3 pkt – odpowiedź poprawna i program dający poprawne wyniki.
 2 pkt – program dający wyniki różniące się zawsze o 1 od prawidłowych.
 1 pkt – program dający poprawne wyniki dla przynajmniej połowy danych.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Dla danych z pierwszych czterech wierszy w pliku dane2_3.txt:

```
[[[]]]
[[[]]]
[[[]]]
[[[]]]
```

Odpowiedź

- 1
- 3
- 2
- 3

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream dane("dane2_3.txt");
ofstream wynik("zadanie2_3.txt");

string wiersz;
while (dane >> wiersz) {
    int suma = 0;
    int max = 0;

    for (string::size_type i = 0; i < wiersz.size(); i++) {
        if (wiersz[i] == '[') {
            suma++;
            if (suma > max)
                max = suma;
        } else
            suma--;
    }
    wynik << max << endl;
}
```

Zadanie 2.4. (0–3)

Napisz program, który dla wyrażeń nawiasowych zapisanych w pliku `dane2_4.txt` sprawdzi, czy są one poprawne. Dane w pliku zapisano po jednym wyrażeniu w wierszu, podobnie jak w pliku o nazwie `dane2_3.txt`.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie2_4.txt` zawierający odpowiedź do zadania (w kolejnych wierszach odpowiedzi „tak”, jeśli wyrażenie jest poprawne i „nie” – jeśli nie jest poprawne)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;

4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna i program dający poprawne wyniki.

2 pkt – odpowiedź poprawna dla przynajmniej dwóch typów przykładów z pliku (np. dla przykładów typu `[ [ [ ] ] ]` oraz `[ [ ] [ ] ]`).

1 pkt – odpowiedź poprawna dla tylko jednego typu przykładów z pliku (np. tylko dla przykładów typu `[ [ [ ] ] ]`).

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Dla danych z pierwszych czterech wierszy pliku dane2_4.txt:

`[ [ [ ] ] ]`

`[ [ [ ] ] ]`

`[ [ [ ] ] ]`

`[ [ [ ] ] ]`

Odpowiedź

tak

tak

tak

nie

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream dane("dane2_4.txt");
ofstream wynik("zadanie2_4.txt");

string wiersz;
while (dane >> wiersz) {
    int balans = 0;
    bool poprawne = true;

    for (string::size_type i = 0; i < wiersz.size(); i++) {
        if (wiersz[i] == '[')
            balans++;
        else { // wiersz[i] == ']'
            balans--;
            if (balans < 0) {
                poprawne = false;
                break;
            }
        }
    }
    if (poprawne && balans == 0)
        wynik << "tak\n";
    else
        wynik << "nie\n";
}
```

Zadanie 3.

Rozważamy przedziały domknięte liczb całkowitych. Każdy taki przedział można opisać parą liczb całkowitych $[a, b]$, $a \leq b$, w której a oznacza początek przedziału, natomiast b jest jego końcem.

Do przedziału $[a, b]$ należą wszystkie liczby całkowite c spełniające nierówności $a \leq c \leq b$. Liczbę $b - a + 1$ nazywamy długością przedziału.

Dla dwóch przedziałów P i Q mówimy, że **P zawiera się w Q** , gdy każda liczba z należąca do przedziału P należy także do przedziału Q . O przedziale Q mówimy wtedy, że zawiera przedział P .

Łańcuchem przedziałów nazywamy każdy skończony ciąg przedziałów $P_1, P_2, \dots, P_k$, w którym każdy przedział o numerze większym od 1 zawiera przedział go poprzedzający w tym ciągu. Liczbę k nazywamy długością łańcucha.

Przykład 1:

Rozważmy 6 przedziałów: $A = [-2, 4]$, $B = [-4, 3]$, $C = [-3, 6]$, $D = [0, 3]$, $E = [1, 1]$, $F = [7, 9]$.

Przedział A ma długość 7. Przedział C zawiera przedział A , natomiast przedziały E, D, A, C tworzą łańcuch o długości 4.

W pliku `dane3.txt` zapisano 2023 par liczb całkowitych z przedziału $[-2023, 2023]$, po jednej parze w wierszu. Para liczb a, b w wierszu opisuje przedział $[a, b]$. Liczby w wierszu są rozdzielone pojedynczym znakiem odstępu, a pierwsza z liczb w parze nigdy nie jest większa od drugiej. Wiadomo, że przedziały w pliku `dane3.txt` się nie powtarzają (w każdym wierszu znajduje się inna para liczb) i że nie wszystkie przedziały mają tę samą długość.

Przykład 2:

Poniższe dane opisują przedziały z przykładu 1:

```
-2 4  
-4 3  
-3 6  
0 3  
1 1  
7 9
```

Napisz **programy** dające odpowiedzi do poniższych zadań.

Zadanie 3.1. (0–2)

Podaj dwie najmniejsze (różne) liczby, które są długościami przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie3_1.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie różne liczby oddzielone spacją będące najmniejszymi z liczb, które są długościami przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – poprawna jedna liczba wyniku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

3 4

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
int min=4047;
int min2=min;

ifstream dane ("dane3.txt");
ofstream wynik("zadanie3_1.txt");

for (int i = 0; i < n; i++) {
    int pocz, kon;
    dane >> pocz >> kon;
    int dlug = kon - pocz + 1;
    if (dlug < min) {
        min2 = min;
        min = dlug;
    } else if (dlug < min2)
        min2 = dlug;
}
wynik<< min<< " " <<min2;
```

Zadanie 3.2. (0–2)

Wyznacz długość przedziału, która się powtarza najczęściej wśród przedziałów zapisanych w pliku `dane3.txt`. Gdy jest więcej takich długości, podaj największą z nich.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie3_2.txt` zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba równa najczęstszej długości przedziału)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:
- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
 - 4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:
- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
 - 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zakres podstawowy

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:
- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
 - 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:
- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
 1 pkt – zliczenie ilości wystąpień różnych długości przedziałów.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

350

(występuje 9 razy)

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 4048;
ifstream dane("dane3.txt");
ofstream wynik("zadanie3_2.txt");

int dlugosc[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    dlugosc[i] = 0;

int pocz, kon;
while (dane >> pocz >> kon)
    dlugosc[kon - pocz + 1 ]++;

int dl = -1, ile = -1;
for (int i = 1; i < n; i++) {
    if (dlugosc[i] >= ile) {
        ile = dlugosc[i];
        dl = i;
    }
}
wynik << dl << endl;
```

Zadanie 3.3. (0–3)

Oblicz długość najdłuższego łańcucha przedziałów, który można utworzyć z przedziałów zapisanych w pliku `dane3.txt`.

Wskazówka: Dla każdego przedziału można obliczyć długość najdłuższego łańcucha, którego ten przedział jest początkiem, w kolejności od przedziałów najkrótszych do przedziałów najdłuższych.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie3_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba będąca długością najdłuższego łańcucha przedziałów)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

- 3 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 2 pkt – podanie odpowiedzi różniącej się o 1 od prawidłowej.
- 1 pkt – podanie długości jednego podciągu np. zaczynającego się od pierwszego przedziału.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Fragment przykładowego programu:

```
struct Przedzial{ // informacja o przedziale
    int pocz;      // początek przedziału
    int kon;       // koniec przedziału
    int dlugosc;
//długość najdłuższego łańcucha, którego początkiem jest ten
przedział
    Przedzial (int pocz, int kon, int dlugosc): pocz (pocz), kon
(kon), dlugosc (dlugosc) {}
};

bool zawierasz (Przedzial e1, Przedzial e2) { // czy e1 zawiera się
w e2
    return e2.pocz <= e1.pocz && e1.kon <= e2.kon;
}

bool krotszy (Przedzial e1, Przedzial e2) {
    return (e1.kon - e1.pocz) < (e2.kon - e2.pocz);
}

int main () {
    ifstream dane("dane3.txt");
    ofstream wynik("zadanie3_3.txt");

    vector<Przedzial> przedzialy;
    int pocz, kon;

    // wczytujemy dane
    while (dane >> pocz >> kon)
        przedzialy.push_back (Przedzial (pocz, kon, 1));
/* początkowo najdłuższy znaleziony łańcuch zaczynający się w [pocz,
kon] składa się wyłącznie z tego przedziału, więc ma długość 1
sortujemy przedziały względem długości */
    sort(przedzialy.begin(), przedzialy.end(), krotszy);

/* dla przedziałów tej samej długości kolejność obojętna, bo nie
zawierają się w sobie
dla i-tego przedziału liczymy maksymalną dł. łańcuchów o początku w
tym przedziale */
    for (vector<Przedzial>::size_type i = 1; i < przedzialy.size();
i++)
        /* Maksymalne długości łańcuchów zaczynających się od przedziałów
krótszych niż i-ty zostały wyznaczone w poprzednich obrotach pętli*/

        for (vector<Przedzial>::size_type j = 0; j < i; j++)
            // przeglądamy wszystkie przedziały nie dłuższe niż i-ty
            if (zawierasz(przedzialy[j], przedzialy[i]))
/*sprawdzamy, czy można i warto dodać łańcuch o początku w j-tym
przedziale do łańcucha zaczynającego się od i-tego przedziału */
```

```

        if (przedzialy[i].dlugosc < przedzialy[j].dlugosc + 1)
            przedzialy[i].dlugosc = przedzialy[j].dlugosc + 1;
// Znajdujemy największą długość łańcucha
int maks = 1;
for (Przedzial& elt: przedzialy)
    if (elt.dlugosc > maks)
        maks = elt.dlugosc;
// Wypisujemy najlepszy
wynik << maks << endl;
}

```

Zadanie 4.

Jednym z najpopularniejszych algorytmów porządkowania jest sortowanie przez wstawianie. W tym zadaniu odwołujemy się do zapisu algorytmu podanego poniżej:

Dane:

n – dodatnia liczba całkowita

$A[1..n]$ – tablica zawierająca ciąg n liczb całkowitych $x_1, x_2, \dots, x_n$, gdzie $A[i] = x_i$

Wynik:

tablica A zawierająca te same dane, ale uporządkowane niemalejąco, tzn. dla każdego $i = 2, \dots, n$, $A[i] \geq A[i-1]$

Algorytm SortW:

```

dla  $i = 2, 3, \dots, n$  wykonaj
     $v \leftarrow A[i]$ 
     $j \leftarrow i$ 
    dopóki ( $j > 1$ ) oraz ( $v < A[j-1]$ ) wykonaj
         $A[j] \leftarrow A[j-1]$ 
         $j \leftarrow j - 1$ 
     $A[j] \leftarrow v$ 

```

Uwaga: przyjmij, że jeśli warunek ($j > 1$) nie jest spełniony, to warunek ($v < A[j-1]$) nie jest już sprawdzany.

Na potrzeby tego zadania przyjmiemy, że przypisanie $A[j] \leftarrow A[j-1]$ jest **operacją dominującą**.

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj minimalną i maksymalną liczbę operacji dominujących w algorytmie SortW dla zadanego n .

Odpowiedź:

minimalna: _____

maksymalna: _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

5) objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwaga: akceptujemy zapis maksymalnej liczby operacji jako sumy np. $\sum_{i=2}^n (i - 1)$.

Rozwiązanie

Minimalna (optymistyczny przypadek): 0

Maksymalna: $n \cdot (n - 1) / 2$

Zadanie 4.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pesymistyczna złożoność obliczeniowa algorytmu SortW mierzona liczbą operacji dominujących jest

- A. sześcienna.
- B. kwadratowa.
- C. liniowa.
- D. logarytmiczna.

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

5) objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 4.3. (0–2)

W pliku `dane4.txt` zapisano ciąg x złożony z 2023 różnych liczb całkowitych $x_1, x_2, \dots, x_{2023}$ z przedziału $[1, 2023]$, po jednej liczbie w wierszu – w wierszu i -tym liczbę x_i .

Podaj takie i , dla którego liczba par (x_i, x_j) takich, że $x_i > x_j$ oraz $i > j$ jest największa.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie4_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba będąca szukaną wartością i)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 4) do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2).

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – wynik różny o 1 (np. z powodu indeksowania od 0).

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1979

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane4.txt");
ofstream wynik("zadanie4_3.txt");

const int n = 2023;
int x[n];
for (int i=0; i<n; i++)
    plik >> x[i];

int liczba=0, maxi=0;

for(int i=1; i<n; i++){
    int par=0;
    for(int j=0; j<i; j++)
        if (x[i] > x[j])
            par++;

    if (par >= liczba){
        liczba=par;
        maxi=i;
    }
}

wynik<<maxi+1;
```

Zadanie 5.

W tym zadaniu zajmujemy się algorytmami działającymi na n -elementowej tablicy liczb całkowitych $A[1..n]$, gdzie n jest dodatnią liczbą całkowitą.

Poniżej zapisano rekurencyjną procedurę W , której parametrem jest liczba całkowita j z przedziału $[1, n]$:

procedura $W(j)$:

```
    jeśli  $j > 1$  to
        jeśli  $A[j] < A[j - 1]$  to
             $v \leftarrow A[j]$ 
             $A[j] \leftarrow A[j - 1]$ 
             $A[j - 1] \leftarrow v$ 
             $W(j - 1)$ 
```

Zadanie 5.1. (0–2)

Dana jest **przykładowa**, 10-elementowa tablica $A[1..10]$ o zawartości $[2,4,6,8,10,9,7,5,3,1]$. Procedurę **W** wywołano dwukrotnie: najpierw z parametrem 7, a **następnie** z parametrem 9. Podaj zawartość tablicy A po pierwszym i po drugim wywołaniu.

Odpowiedź:

Po pierwszym wywołaniu z parametrem 7: _____

Po drugim wywołaniu z parametrem 9: _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;
- 5) objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna dla obu wywołań.

1 pkt – odpowiedź poprawna dla jednego wywołania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Po pierwszym wywołaniu z parametrem 7: 2 4 6 7 8 10 9 5 3 1

Po drugim wywołaniu z parametrem 9: 2 3 4 6 7 8 10 9 5 1

Zadanie 5.2. (0–1)

Poniższe algorytmy **S1** i **S2** różnią się tylko kolejnością wywoływania procedury **W**.

Algorytm S1:

dla $i = 2, \dots, n$ wykonaj
 $W(i)$

Algorytm S2:

dla $i = n, n-1, \dots, 2$ wykonaj
 $W(i)$

Podaj zawartość tablicy $A[1..n] = [n, n-1, \dots, 1]$ po wykonaniu algorytmu **S1**.

Odpowiedź: _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;
- 5) objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zawartość tablicy A po wykonaniu algorytmu **S1**

1, 2, ..., n .

Odpowiedź:

Algorytm S2 (tak/nie) _____

Uzasadnienie:

This image shows a full page of blank graph paper. The grid consists of small, uniform squares formed by thin, light gray lines. There are no margins, text, or other markings on the page.

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;

- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;
 5) objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: c) porządkowania ciągu liczb przez wstawianie i metodą bąbelkową;
- 3) sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych.

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź poprawna dla obu algorytmów i poprawne uzasadnienie.
 1 pkt – odpowiedź poprawna dla obu algorytmów, ale bez uzasadnienia albo z niepoprawnym uzasadnieniem
 ALBO
 odpowiedź poprawna dla jednego algorytmu i poprawne uzasadnienie.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- S1 tak (jest algorytmem sortującym)
 S2 nie (nie jest algorytmem sortującym)

Przykładowe uzasadnienie:

W algorytmie S1 po wywołaniu $W(i)$ element stojący na miejscu i -tym jest przesuwany „w lewo” w odpowiednie miejsce uporządkowanego fragmentu tablicy $A[1..i-1]$. Tak naprawdę algorytm S1 jest algorytmem sortowania przez wstawianie, gdzie wstawianie odbywa się za pomocą rekurencyjnej procedury W .

Algorytm S2 nie posortuje np. 3-elementowej tablicy $A = [3, 1, 2]$. Po jego wykonaniu $A = [1, 3, 2]$.

Uwaga: w zapisie algorytmu możesz wykorzystać tylko operacje arytmetyczne: dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie, dzielenie całkowite, resztę z dzielenia oraz porównywanie liczb, instrukcje sterujące, odwoływanie się do elementu tablicy za pomocą jego indeksu, przypisania do zmiennych, lub samodzielnie napisane funkcje, wykorzystujące wyżej wymienione operacje. Zabronione jest używanie funkcji wbudowanych oraz operatorów innych niż wymienione.

Algorytm:

This image shows a full page of blank graph paper. The grid consists of small, uniform squares formed by thin gray lines. There are no margins, text, or other markings on the page.

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;

I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...].

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: c) porządkowania ciągu liczb przez wstawianie i metodą bąbelkową;

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

3 pkt – poprawny algorytm, w tym:

- 1 pkt – za poprawne inicjowanie zmiennych
- 1 pkt – za poprawną konstrukcję pętli
- 1 pkt – poprawne instrukcje w pętli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowy zapis algorytmu w pseudokodzie:

procedura $W(j)$:

jeśli $j > 1$

$v \leftarrow A[j]$

$i \leftarrow j$

dopóki ($i > 1$) oraz ($A[i-1] > v$) **wykonaj**

$A[i] \leftarrow A[i-1]$

$i \leftarrow i-1$

$A[i] \leftarrow v$

Zadanie 6.

W pliku `dane6.txt` zapisano 2023 napisy, po jednym w każdym wierszu. Każdy napis ma długość 100 i jest zbudowany wyłącznie z cyfr dziesiętnych 0, 1, ..., 9. Wśród napisów nie ma napisu zbudowanego z samych zer.

Dla liczby całkowitej p spełniającej warunek $2 \leq p \leq 10$, powiemy, że złożony z samych cyfr napis jest **p -minimalny**, jeśli zawiera cyfrę $p - 1$ i nie zawiera cyfr większych od $p - 1$. Innymi słowy, p jest najmniejszą podstawą systemu pozycyjnego, w którym taki napis da się zinterpretować, jako pewna liczba całkowita.

Przykład:

W pliku `dane6przyklad.txt` zapisano przykładowe dane złożone z 5 napisów, z których każdy ma długość 10 i zbudowany jest z cyfr od 0 do 9:

```
2001030035
0010100001
7111190009
5550001110
0000000005
```

Napisz program(-y), który(-e) dający(-e) odpowiedzi do poniższych zadań. Uzyskane odpowiedzi zapisz zgodnie z poleceniami przy każdym zadaniu.

Zadanie 6.1. (0–3)

Dla każdego $p = 2, 3, \dots, 10$, podaj, ile liczb z pliku `dane6.txt` jest p -minimalnych.

Dla przykładowych danych z pliku `dane6przyklad.txt` mamy:

Podstawa p	liczba liczb p -minimalnych
2	1
3	0
4	0
5	0
6	3
7	0
8	0
9	0
10	1

Odpowiedź:

Podstawa p	liczba liczb p -minimalnych
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną w tabeli powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach).

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;

I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] b) wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole

podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź poprawna dla 8 systemów.

1 pkt – odpowiedź z wartościami mniejszymi o 1 lub przypisanie wyników do największych cyfr, a nie podstaw.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Podstawa p	liczba liczb p-minimalnych
2	225
3	239
4	229
5	232
6	238
7	198
8	220
9	210
10	232

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;
int c[10]= {0,0,0,0,0,0,0,0,0,0};
string s;
int max;
for (int i=0; i < n; i++){
    plik >> s;
    max = 0;
    for (int j=0; j<dl; j++)
    {
        int t = s[j]-'0';
        if (t > max)
            max=t;
    }
    c[max]++;
}
```

```
for (int i=1; i < 10; i++)
    cout << i+1 << " " << c[i] << endl;
```

Zadanie 6.2. (0–3)

Dla każdego $p = 2, 3, \dots, 10$ wskaż wśród p -minimalnych liczb zapisanych w pliku `dane6.txt` taką, której suma cyfr jest największa. Odpowiedź zapisz w pliku `zadanie6_2.txt` – w każdym wierszu pliku zapisz dwie liczby oddzielone spacją: podstawę p oraz liczbę p -minimalną o największej sumie cyfr.

Uwaga: Jeśli w pliku nie ma liczby p -minimalnej dla danego p , to nie podajemy dla niej wyniku.

Przykład:

Dla przykładowych danych mamy:

podstawa	liczba p -minimalna z największą sumą cyfr
2	0010100001
6	5550001110
10	7111190009

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie6_2.txt` zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku dwie liczby oddzielone spacją: oznaczające podstawę p oraz liczbę p -minimalną o największej sumie cyfr)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;

I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] b) wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź z maksymalnymi sumami cyfr zamiast wypisanych liczb z pliku.

1 pkt – odpowiedź dla minimalnej sumy cyfr zamiast maksymalnej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2

111111011101000011111011011110101100111101100001101011101111101111100010
11111010100101001101110111

3

220211220211012001102102022221012021121122221121102202212201011122222102
02110011102022211201222212

4

3102303023333232220003102130310333112232131233002010223332123322331220022
33220223030330222123110303

5

2033243301020044442112024303203344444124310341141444311101420444443333023
30120243324132423443224230

6

04244543451524345042553152321052413135224501444214554155135004552124551533
50255121412341354435230533

7

44405553624206102355362465512664352034643061363556454666226460614341131546
56346003302120251560312564

8

75110361612470675146632745605604636241363414372375160761272244756745650046
42766472364553635576317744

9

73074668871775566617275308314737485865727271466671583784416658006283862735
87852686608173458128256575

10

43637842270897660385152489678629262528566176868888788367744489699071436640
99174980839005479979326163

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
ofstream wynik("zadanie6_2.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;
int maxs[10]={0,0,0,0,0,0,0,0,0,0};
string liczby[10];
string s;

for(int i=0; i < n; i++){

    plik >> s;
    int max=0;
    int suma=0;
    for(int j=0; j<dl; j++){
        int t = s[j]-'0';
        suma += t;
        if(t>max)
            max=t;
    }
    if (suma > maxs[max]){

        maxs[max]=suma;
        liczby[max]=s;
    }

}

for (int i=1; i < 10; i++)
    if (maxs[i]>0)
        wynik << i+1 << " " << liczby[i] << endl;
```

Zadanie 6.3. (0–2)

Dla dodatniej, parzystej liczby całkowitej n powiemy, że napis $s[1..n]$ jest **antypalindromem**, jeżeli $s[i] \neq s[n - i + 1]$, dla każdego $i = 1, 2, \dots, n/2$.

Zapisz wszystkie antypalindromy z pliku `dane6.txt` (każdy w osobnym wierszu, z zachowaniem kolejności z pliku z danymi) w pliku `zadanie6_3.txt`. W osobnym, ostatnim wierszu pliku zapisz ich liczbę.

Przykład:

Dla danych przykładowych antypalindromem jest tylko jeden napis: 7111190009.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie6_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku jeden antypalindrom i liczba antypalindromów w ostatnim wierszu pliku)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego

i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 2) porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji;

I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] b) wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych

urządzeń cyfrowych. Zdający:

1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna bez liczby antypalindromów

ALBO

podana tylko poprawna liczba antypalindromów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

14863571230330690483692339776957319481338573283002786460810007311554983485
27973529520274611673068772

88161000430076445258374062631112335058830726585705022618365814508170357802
43765452347216120217670321

53386843320088227451102048899149759918270810392395300858949919123721068843
78965076651312996928133004

72345115624756735503557135172931285542327323024478487179948877173011747409
80719891806837585539545731

4

Fragment przykładowego programu:

```
bool anty(string s){
    for (int i=0; i<s.length() / 2; i++)
        if (s[i] == s[s.length() - 1 - i])
            return false;
    return true;
}

int main(){
    const int n = 2023;
    ifstream plik("dane6.txt");
    ofstream wynik("zadanie6_3.txt");
    string s;
    int ile=0;
    for (int i=0; i<n; i++) {
        plik>>s;
        if (anty(s)) {
            ile++;
            wynik << s << endl;
        }
    }
    wynik << ile; }
```

Zadanie 7.

Pewien tekst w języku polskim zapisano z użyciem wielkich liter alfabetu angielskiego (tzn. literę *Ą* zastąpiono literą *A*, literę *Ć* literą *C* itd.). W tekście nie ma żadnych innych znaków (odstępów, znaków interpunkcyjnych, cyfr itp.). Następnie zaszyfrowano go za pomocą prostego szyfru podstawieniowego i zapisano w pliku `szyfrogram.txt`, z zachowaniem podziału na wiersze.

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku `szyfrogram.txt` rozwiąż poniższe zadania.

Fragment pliku `szyfrogram.txt`:

```
FACOTXKNFEBMTTCVURBCFZKPDCAHAMNRLCTKB  
XMVXKIAOYRNYXKNYXTXKPYCFUMPXALUYKNICTKB  
FROXCNAYLMFMYEBMTXKLMUYEPMTKOCHK  
OYPYRLXCPJUCFKPXCITKARLMFMAXLMNVUCHK  
FKNFMUYKLEOJMVMNUYFXMNICTBEYCHBTXKJM
```

Zadanie 7.1. (0–2)

Przeprowadź analizę częstości występowania znaków w pliku `szyfrogram.txt`. Dla każdej litery alfabetu angielskiego określ, ile razy występuje ona w pliku.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie7_1.txt` zawierający odpowiedź do zadania (zawierający 26 wierszy: w *i*-tym wierszu znajduje się *i*-ta kolejna litera, a po niej, oddzielona pojedynczym odstępem liczba jej wystąpień w tekście)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
 - 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych

urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podano poprawną liczbę wystąpień dla przynajmniej 5 liter.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A 41
- B 42
- C 98
- D 7
- E 18
- F 43
- G 0
- H 36
- I 17
- J 32
- K 91
- L 34
- M 86
- N 39
- O 50
- P 44
- Q 0
- R 31
- S 0
- T 60
- U 38
- V 16

W 2
X 92
Y 68
Z 15

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik ("szyfrogram.txt");  
ofstream zapis ("zadanie7_1.txt");  
const int n = 26;  
int t[n];  
for (char i = 0; i < n; i++)  
    t[i]=0;  
char c;  
while (plik >> c)  
    t[c - 'A']++;  
for (char i = 'A'; i <= 'Z'; i++)  
    zapis << i << " " << t[i-'A'] << endl;
```

Zadanie 7.2. (0–1) 📄

Poniżej podano „średnie” liczby wystąpień poszczególnych liter na 1000 znaków w tekście zapisanym w języku polskim³. Poniższe zestawienie zapisane jest także w pliku `czestosc.txt`.

A 98
B 16
C 44
D 39
E 91
F 2
G 17
H 7
I 92
J 15
K 42
L 41
M 36
N 60
O 86
P 34
Q 0
R 38
S 50
T 32

³ Dane zmodyfikowano na potrzeby zadania.

U 18
V 0
W 43
X 0
Y 31
Z 68

Uwaga: W celu uproszczenia, na potrzeby zadania, zakładamy, że liczby wystąpień poszczególnych liter w zaszyfrowanym tekście są dokładnie takie same jak w podanym zestawieniu.

Odszyfruj poniższe słowo, zaszyfrowane tak, jak cały szyfrogram. Odpowiedź zapisz poniżej.

Słowo zaszyfrowane: CAIMURJH

Słowo jawne: _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: [...] b) na tekstach: porównywania tekstów, wyszukiwania wzorca w tekście metodą naiwną, szyfrowania tekstu metodą Cezara.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

ALGORYTM

Zadanie 7.3. (0–2)

Korzystając z pliku `czestosc.txt`, odszyfruj cały tekst z pliku `szyfrogram.txt`.
Odszyfrowany test zapisz w pliku `zadanie7_3.txt`.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie7_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania (odszyfrowany tekst)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach).

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
 - 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
 - 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź z błędami przy maksymalnie dwóch źle odczytanych literach.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

WLASNIEDWUKONNABRYKAWJECHALMLODYPANEK
 IOBIEGLSZYDZIEDZINIECZAWROCILPRZEDGANIEK
 WYSIADLZPOWOZUKONIEPORZUCONESAME
 SZCZYPIACTRAWECIAGNELYPOWOLIPODBRAME
 WEDWORZEPUSTOBODRZWIODGANKUZAMKNIETO
 ZASZCZEPKAMIIKOLKIEMZASZCZEPKIPRZETKNIETO
 PODROZNYDOFOLWARKUNIEBIEGLSLUGZAPYTAC
 ODEMKNALWBIEGLDODOMUPRAGNALGOPOWITAC
 DAWNODOMUNIEWIDZIALBOWDALEKIMMIESCIE
 KONCZYLNIAUKIKONCADOCCZEKALNARESZCIE
 WBIEGAIOKIEMCHCIWIESCIANYSTARODAWNE
 OGLADACZULEJAKOSWEZNAJOMEDAWNE
 TEZSAMEWIDZISPRZETYTEZSAMEOBICIA
 ZKTOREMISIEZABAWIACLUBILODPOWICIA
 LECZMNIEJWIELKIEMNIEJPIEKNENIZSIEDAWNIEJZDALY
 ITEZSAMEPORTRETYNASCIANACHWISIALY
 TUKOSCIUSZKOWCZAMARCEKRAKOWSKIEJZOCZYMA
 PODNIESIONYMIWNIEBOMIECZOBURACZTRZYMA
 TAKIMBYLGDYPRZYSIEGALNASTOPNIACHOLTARZOW
 ZETYMMIECZEMWYPEDZIZPOLSKITRZECHMOCARZOW
 ALBOSAMNANIMPADNIEDALEJWPOLSKIEJSZACIE
 SIEDZIREJTANZALOSNYPOWOLNOSCISTRACIE
 WREKUTRZYMNANOZOSTRZEMZWROCONYDOLONA
 APRZEDNIMLEZYFEDONIZYWOTKATONA
 DALEJJASINSKIMLODZIANPIEKNYIPOSEPNY
 OBOKKORSAKTOWARZYSZJEGONIEODSTEPNY
 STOJANASZANCACHPRAGINASTOSACHMOSKALI
 SIEKACWROGOWAPRAGAJUZSIEWKU

Przykładowy program:

```
const int n = 26;
int t[n];
for (char i = 0; i < n; i++)
    t[i]=0;
ifstream szyfr ("szyfrogram.txt");
char c;
while (szyfr >> c)
    t[c - 'A']++;
szyfr.close ();
ifstream czestosc ("czestosc.txt");
char litera, klucz[n];
int ile;
```

```

while (czestosc >> litera >> ile) {
    c = 'A';
    while (t[c - 'A'] != ile)
        c++;
    klucz[c - 'A'] = litera;
}
ofstream zapis ("zadanie7_3.txt");
szyfr.open ("szyfrogram.txt");
string s;
while (getline (szyfr, s)) {
    for (int i = 0; i < s.length(); i++)
        zapis << klucz[s[i] - 'A'];
    zapis << endl;
}

```

Zadanie 8.

W pliku `dane8.txt` zapisano ciąg x złożony z 2023 różnych liczb całkowitych $x_1, x_2, \dots, x_{2023}$ z przedziału $[1, 2023]$, po jednej liczbie w każdym wierszu.

Napisz **programy** dające odpowiedzi do zadań 8.1–8.4. Odpowiedzi zapisz w pliku `zadanie8.txt`, a każdą z nich poprzedź numerem odpowiedniego zadania.

Zadanie 8.1. (0–2)

Luką w ciągu liczbowym nazywamy wartość bezwzględną różnicy dwóch sąsiednich elementów w tym ciągu. Ile jest parzystych, a ile – nieparzystych luk w ciągu x ? Jako odpowiedź podaj dwie liczby oddzielone spacją – liczbę luk parzystych oraz liczbę luk nieparzystych.

Przykład:

Dla ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 odpowiedź to 8 1 (jest 8 luk parzystych i 1 luka nieparzysta).

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];
- I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
 - c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – za poprawną odpowiedź tylko dla luk parzystych lub nieparzystych.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1014 1008

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane8.txt");
const int n = 2023;
int t[n];
int p=0, np=0;
for (int i=0; i<n; i++)
    plik >> t[i];
for (int i=1; i<n; i++)
{
    if (abs(t[i]-t[i-1])%2==0) p++;
    else np++;
}
cout << p << " " << np << endl;
```

Zadanie 8.2. (0–2)

Podaj, ile jest nieuporządkowanych par liczb w ciągu x , tzn. takich par (x_i, x_j) , że $x_i > x_j$ oraz $i < j$.

Uwaga: x_i, x_j nie muszą być sąsiednimi elementami ciągu.

Przykład:

Dla ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 odpowiedź to 19 (jest 19 nieuporządkowanych par).

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
 - 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź nieuwzględniająca warunku $i < j$.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1037727

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt"); int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
long ile=0;
for (int i = 0; i < n-1; i++)
    for(int j=i+1; j < n; j++)
        if (t[i] > t[j]) ile++;
cout << ile << endl;
```

Zadanie 8.3. (0–2)

Podaj długość najdłuższego podciągu rosnącego w ciągu x złożonego z kolejnych elementów.

Przykład:

Dla ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 odpowiedź to 4

(najdłuższy podciąg rosnący złożony z kolejnych elementów ma długość 4; jest nim podciąg 1,3,7,9)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];
- I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź różniąca się o 1 od poprawnej.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt");
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
int max = 1;
int dl = 1;
for (int i = 1; i < n; i++) {
    if (t[i - 1] < t[i])
        dl++;
    else
        dl = 1;
    if (dl > max) {
        max = dl; dl = 1;
    }
}
cout << max << endl;
```

Zadanie 8.4. (0–3)

Podaj, ile wynosi długość najdłuższego podciągu rosnącego w ciągu x .

Przykład:

Dla ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 odpowiedź to 5

(najdłuższym podciągiem rosnącym w ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 jest np. podciąg 2,4,6,8,9 o długości 5. Taką samą długość ma podciąg 2,4,6,7,9)

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie8.txt` zawierający odpowiedzi do zadań 8.1.-8.4. (każda odpowiedź powinna zostać poprzedzona numerem zadania)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 7) przedstawia sposoby reprezentowania w komputerze znaków, liczb, wartości logicznych.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i tworzy programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;

- 2) sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;

I+II.1) zapisuje za pomocą listy kroków lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...];

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

- 1) planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 1) projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź różniąca się o 1 od poprawnej.

1 pkt – odpowiedź poprawna wyłącznie dla podciągów spójnych.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

85

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt");
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
int dl[n];
// długość najdłuższego podciągu kończącego się na i-tym elemencie
int max = 0;
for (int i = 0; i < n; i++) {
    dl[i] = 1;
    // początkowo najdłuższy podciąg składa się tylko z elementu t[i]
    // próbujemy rozszerzyć go w lewo o podciąg zakończony na j-tym
    // elemencie
    for (int j = 0; j < i; j++)
        if (t[j] < t[i])
            if (dl[j] + 1 > dl[i])
                dl[i] = dl[j] + 1;
    // obliczyliśmy dl[i], sprawdzamy czy jest najlepsze:
    if (dl[i] > max)
        max = dl[i];
}
cout << max;
```

Uwaga: podane przykładowe rozwiązanie nie jest czasowo optymalne, ma koszt kwadratowy, ale jest wystarczające dla potrzeb zadania.

Zadanie 9.

Zadania 9.1. i 9.2 dotyczą zapisów wyrażeń matematycznych w postaci odwrotnej notacji polskiej.

Zadanie 9.1. (0–2)

Uzupełnij tabelę:

- w pierwszym wierszu, w drugiej kolumnie, zapisz wyrażenie, które podano w konwencjonalnej notacji, w postaci odwrotnej notacji polskiej
- w drugim wierszu, w pierwszej kolumnie, podaj w konwencjonalnej notacji wyrażenie, które jest odpowiednikiem podanego zapisu w odwrotnej notacji polskiej.

Wyrażenie zapisane w konwencjonalnej notacji algebraicznej	Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej
$((2 + 3) * 4 + 5 * (4 - 6)) / 2$	
	3 4 3 + * 1 4 3 5 + / - -

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

Zdający:

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: d) zamiany wyrażenia na postać w odwrotnej notacji polskiej i obliczanie jego wartości na podstawie tej postaci.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna w jednym wierszu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie zapisane w konwencjonalnej notacji algebraicznej	Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej
$((2 + 3) * 4 + 5 * (4 - 6)) / 2$	2 3 + 4 * 5 4 6 - * + 2 /
$(3 * (4 + 3)) - (1 - (4 / (3 + 5)))$	3 4 3 + * 1 4 3 5 + / - -

Zadanie 9.2. (0–2)

Uzupełnij tabelę: w drugiej kolumnie wpisz wartości liczbowe wyrażeń podanych w odwrotnej notacji polskiej.

Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej	Wartość liczbową wyrażenia
2 3 + 5 1 + -	
3 4 5 + 4 2 - * +	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

Zdający:

I+II.2) wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: d) zamiany wyrażenia na postać w odwrotnej notacji polskiej i obliczanie jego wartości na podstawie tej postaci.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna w jednym wierszu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej	Wartość liczbową wyrażenia
2 3 + 5 1 + -	$(2 + 3) - (5 + 1) = -1$
3 4 5 + 4 2 - * +	$3 + (4 + 5) * (4 - 2) = 21$

Zadanie 10.

Zakład mleczarski Miętowa Dolina specjalizuje się w produkcji ekologicznego masła. Miętowa Dolina sprzedaje swój produkt do kilkunastu sklepów ze zdrową żywnością. Codziennie spływają zamówienia, które przesyłane są rano na linię produkcyjną oraz do działu transportu.

W pliku `zamowienia.txt` zapisano datę i wielkość zamówienia (w kilogramach), które dociera rano przed rozpoczęciem produkcji i ma wpływ na produkcję oraz na transport w tym dniu. Dane w wierszach oddzielone są znakiem tabulacji.

Przykładowy fragment pliku:

data	zamówienie
02/01/2018	299
03/01/2018	43
04/01/2018	296
05/01/2018	287

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku `zamowienia.txt` rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz w pliku `zadanie10.txt`, a każdą z nich poprzedź numerem odpowiedniego zadania.

Zadanie 10.1. (0–3)

Dla każdego miesiąca od stycznia 2018 do grudnia 2019 podaj sumę kilogramów zamówionego masła. Dla wykonanego zestawienia sporządź wykres kolumnowy. Pamiętaj o prawidłowym opisie osi oraz o tytule wykresu.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna w tym:

2 pkt – za wykres, w tym:

1 pkt – odpowiedni typ wykresu i dobór danych,

1 pkt – prawidłowy opis;

1 pkt – zestawienie danych do wykresu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowe wyliczenia w arkuszu kalkulacyjnym:

Aby wykonać zestawienie należy wyodrębnić z daty rok i miesiąc oraz wykonać obliczenia np. z pomocą tabeli przestawnej.

Etykiety wierszy	Suma z zamówienie
2018 1	5178
2018 10	5351
2018 11	4761
2018 12	3671
2018 2	4852
2018 3	4497
2018 4	4528
2018 5	4474
2018 6	4873
2018 7	4616
2018 8	5057
2018 9	5085
2019 1	5822
2019 10	5132
2019 11	4882
2019 12	4448
2019 2	4480
2019 3	4995
2019 4	3831
2019 5	5128
2019 6	4054
2019 7	5092
2019 8	4456
2019 9	4382
Suma końcowa	113645

Pola tabeli przestawnej

Wybierz pola, które chcesz dodać do raportu:

Wyszukaj

☐ data
☒ zamówienie
☐ miesiąc
☐ rok
☒ miesiąc+rok

Więcej tabel...

Przeciągnij pola między obszarami poniżej:

Filtry	Kolumny
Wiersze miesiąc+rok	Wartości Suma z zamówienie

Następnie wystarczy tylko wstawić wykres i odpowiednio go opisać.

Do oceny oddajemy plik arkusza kalkulacyjnego zawierający obliczenia oraz wykres.

Informacja do zadań 10.2 i 10.3.

Dział transportu realizuje dowóz za pomocą samochodu o ładowności 400 kg. Samochód wyjeżdża z zakładu dopiero wtedy, jeśli będzie wypełniony w 100%, czyli łączne zamówienie od ostatniego transportu wynosi co najmniej 400 kg. Jeśli łączne zamówienie jest niższe, to nie ma w tym dniu transportu. Jeśli łączne zamówienie jest wyższe niż 400 kg, to pozostała część zamówienia pojedzie następnym transportem (inaczej mówiąc każde zamówienie można dzielić – jeśli nie ma miejsca na całość, to wysyła się tę część, która się zmieści a reszta zamówienia jest obsługiwana w kolejnym transporcie). Jeżeli łączne zamówienie jest większe lub równe wielokrotności 400 kg, to w jednym dniu może odbyć się kilka transportów po 400 kg każdy.

Zakładamy, że każdego dnia samochód jest w stanie wykonać dowolną liczbę pełnych kursów.

Zadanie 10.2. (0–1)

Podaj liczbę dni, w których odbył się transport masła do sklepów.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

280 dni

Obliczenia:

Towar pozostał w magazynie

D3				=D2+B3-C3*400
	A	B	C	D
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało
2	02.01.2018	299	0	299
3	03.01.2018	43	0	342

Czy będzie transport:

C4										✕		✓		fx		=JEŻELI(D3+B4>=400;CZ.CAŁK.DZIELENIA((D3+B4);400);0)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	

Wynik otrzymujemy po zliczeniu np. funkcją *Licz.Jeżeli* dni, w których liczba transportów jest większa od 0.

Zadanie 10.3. (0–2)

Podaj daty, kiedy samochód wykonał co najmniej dwie dostawy w tym samym dniu.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:

c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – brak jednej daty.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

05.07.2018

16.07.2018

26.03.2019

27.11.2019

Uwaga: Przy poprzednich obliczeniach wystarczy ukryć za pomocą filtru dni, kiedy nie było transportu lub był tylko jeden.

Informacja do zadań 10.4 i 10.5.

Standardowo linia produkcyjna ma wydajność 200 kg masła dziennie. W szczególnym przypadku, gdy zamówienie jest większe niż połowa porannej zawartości magazynu, produkcja w tym dniu wzrasta o 30%. Produkcja jest redukowana o 20% zawsze, gdy poranny stan magazynu jest większy niż 1500 kg (niezależnie od wielkości zamówienia).

Załącz, że w dniu 2.01.2018 roku rano w magazynie znajdowało się 1000 kg masła i biorąc pod uwagę zamówienia, opisany cykl produkcyjny oraz cykl transportowy, wykonaj symulację porannej zawartości magazynu Miętowej Doliny w okresie od 2 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 r.

Zadanie 10.4. (0–2)

Znajdź najdłuższy okres stabilizacji wielkości produkcji, czyli kolejne dni, w których produkcja masła była taka sama. Podaj początek i długość tego okresu.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podanie tylko liczby dni ALBO tylko daty

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

38 dni, początek 26.04.2018

Obliczenie wartości produkcji

F3									
=JEŻELI(E3>1500;160;JEŻELI(B3>E3/2;260;200))									
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rar	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2

Stan magazynu po transporcie (jeśli był tego dnia)

H3									
=G3-C3*400									
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rar	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2

Informacja, czy nastąpiła stabilizacja wielkości produkcji (każdy następny dzień stabilizacji jest zliczany).

I3									
=JEŻELI(F3=F2;I2+1;1)									
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rar	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2

Następnie wystarczy w kolumnie I znaleźć maksymalną wartość i pobrać odpowiadającą jej datę początku szukanego okresu.

Zadanie 10.5. (0–2)

Jaki był najniższy i jaki najwyższy stan magazynu w opisanym w zadaniu przedziale czasowym?

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie10.txt` zawierający odpowiedzi do zadań 10.1.-10.5. (każda odpowiedź powinna zostać poprzedzona numerem zadania)
- plik zawierający wykres do zadania 10.1. o nazwie _____
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach) _____

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podano tylko min ALBO tylko max.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

min 20

max 1700

Uwaga: Wystarczy policzyć minimum i maksimum z odpowiedniej kolumny (w naszym przypadku – H). Wszystkie pozostałe obliczenia wykonano na potrzeby zadania 10.4.

Zadanie 11.

W pliku tekstowym `gaz.txt` w kolejnych kolumnach zapisano datę odczytu i wskazania licznika poboru gazu (w metrach sześciennych) w domu państwa Cieplolubnych z okresu od 1.01.2002 do 31.12.2018. Wskazania licznika odczytywano każdego ostatniego dnia miesiąca.

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku `gaz.txt` rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz w pliku `zadanie11.txt`, a każdą z nich poprzedź numerem odpowiedniego zadania.

Zadanie 11.1. (0–2)

Zakładamy, że 31.12.2001 r. licznik wskazywał 2083. Podaj daty odczytów wskazań licznika w miesiącach, dla których średnie zużycie gazu w metrach sześciennych na dobę było większe niż 12 m^3 .

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

- 3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

- 2 pkt – pełna odpowiedź poprawna.
- 1 pkt – odpowiedź niepełna (z pominięciem jednej daty).
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

28.02.2010

28.02.2011

28.02.2012

28.02.2013

28.02.2015

Przykładowe obliczenia:

Wykonujemy obliczenia dla każdego miesiąca.

E3					=D3/C3
	A	B	C	D	E
1	Data odczyt	Odczyt licznik	liczba d	zużycie	średnie na dobę
2	31.01.2002	2283	31	200	6,451612903
3	28.02.2002	2518	28	235	8,392857143
4	31.03.2002	2696	31	178	5,741935484
5	30.04.2002	2857	30	161	5,366666667
6	31.05.2002	2917	31	60	1,935483871
7	30.06.2002	2952	30	35	1,166666667
8	31.07.2002	2979	31	27	0,870967742
9	31.08.2002	3009	31	30	0,967741935
10	30.09.2002	3040	30	31	1,033333333
11	31.10.2002	3116	31	76	2,451612903

I filtrujemy dane.

Data odczyt	Odczyt licznik	liczba d	zużycie	średnie na dobę
28.02.2010	16792	28	361	12,89285714
28.02.2011	19057	28	377	13,46428571
28.02.2012	21000	28	347	12,39285714
28.02.2013	23173	28	362	12,92857143
28.02.2015	27156	28	348	12,42857143

Zadanie 11.2. (0–2)

Wygeneruj zestawienie średniego zużycia gazu w każdym z 12 miesięcy (styczeń, luty, marzec itd.) w podanym przedziale czasowym 2002–2018.

Dla swojego zestawienia utwórz wykres.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny wykres.

1 pkt – utworzenie zestawienia do wykresu.

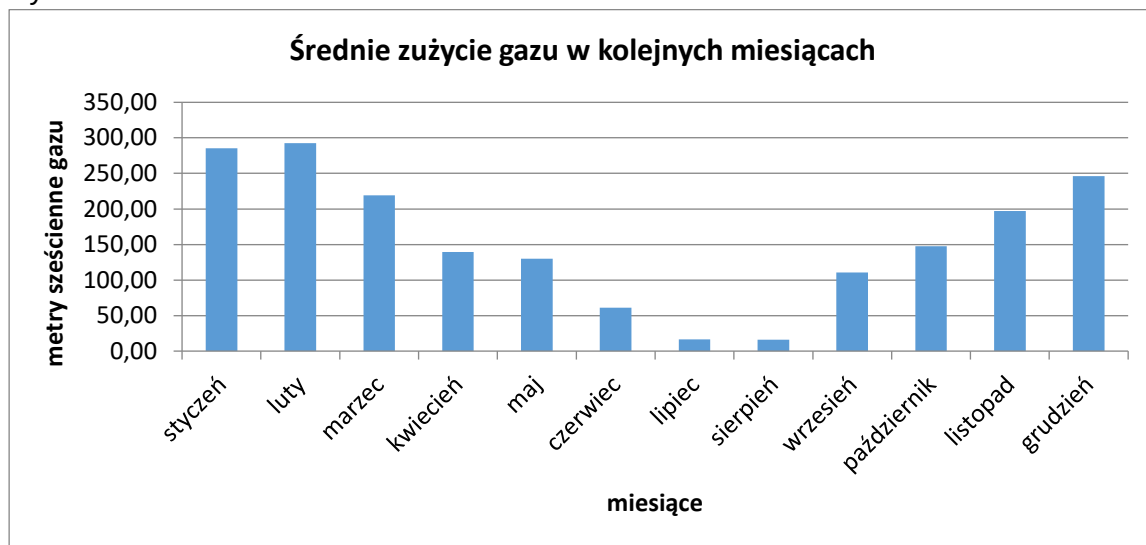
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź

miesiąc	średnie zużycie
styczeń	285,47
luty	292,71
marzec	219,24
kwiecień	139,24
maj	129,76
czerwiec	61,00
lipiec	16,65
sierpień	15,94
wrzesień	110,71
październik	147,71
listopad	197,12
grudzień	246,29

Wykres

Wykonanie obliczeń:

G2							
=ROK(A2)							
	A	B	C	D	E	F	G
1	Data odczytu	Odczyt licznika	dni w miesiącu	średnie	zużycie	miesiąc	rok
2	31.01.2002	2283	31	6,451613	200	1	2002
3	28.02.2002	2518	28	8,392857	235	2	2002
4	31.03.2002	2696	31	5,741935	178	3	2002
5	30.04.2002	2857	30	5,366667	161	4	2002
6	31.05.2002	2917	31	1,935484	60	5	2002

Wykonanie zestawienia za pomocą tabeli przestawnej lub funkcji średnia.jeżeli

miesiąc	średnie zużycie
styczeń	285,47
luty	292,71
marzec	219,24
kwiecień	139,24
maj	129,76
czerwiec	61,00
lipiec	16,65
sierpień	15,94
wrzesień	110,71
październik	147,71
listopad	197,12
grudzień	246,29

Zadanie 11.3. (0–2)

Opłata za gaz składa się z opłaty taryfowej (płacimy stałą miesięczną opłatę za sklasyfikowanie do danej taryfy) oraz z opłaty za zużyty gaz zależnej od ceny gazu w danym roku i liczby metrów sześciennych zużytego gazu.

Rodzaj taryfy zależy od ilości pobieranego miesięcznie gazu.

Nazwa taryfy	Pobór gazu	Opłata taryfowa
W1	poniżej 100 m ³	70 zł
W2	od 100 m ³ do 200 m ³	90 zł
W3	powyżej 200 m ³	120 zł

Cena gazu zapisana została także w pliku tekstowym `cena_gazu.txt`.

Na podstawie podanych wyżej informacji utwórz zestawienie łącznych rocznych opłat za gaz.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie11.txt` zawierający odpowiedzi do zadań 11.1.-11.3. (każda odpowiedź powinna zostać poprzedzona numerem odpowiedniego zadania)
- plik zawierający wykres do zadania 11.2. o nazwie _____
- plik(i) z komputerową realizacją zadania o nazwie (nazwach) _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: b) stosuje zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego w zależności od rodzaju danych.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku

kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawną odpowiedź.

1 pkt – za odpowiedź z jednym błędem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rok	Suma z opłata miesięczna
2002	2 286,90 zł
2003	2 988,33 zł
2004	2 822,26 zł
2005	2 958,44 zł
2006	3 131,46 zł
2007	2 799,12 zł
2008	3 171,30 zł
2009	3 021,02 zł
2010	3 706,35 zł
2011	3 422,18 zł
2012	3 867,39 zł
2013	3 425,02 zł
2014	3 738,24 zł
2015	3 337,60 zł
2016	3 575,48 zł
2017	3 262,91 zł
2018	3 131,78 zł
Suma końcowa	54 645,78 zł

Przykładowe obliczenia z zastosowaniem tabeli przestawnej (fragment):

G2		=JEŻELI(D2<100;70;JEŻELI(D2<=200;90;120))														
rozw_gaz.xlsx																
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	
1	Data odczytu	Odczyt licznika	liczba dni	zuzycie	rok	cena	opłata taryfowa	opłata miesięczna			rok	cena		Etykiety wierszy	Suma z opłata miesięczna	
2	31.01.2002	2283	31	200	2002	0,99	90	288			2001	0,97		2002	2 286,90 zł	
3	28.02.2002	2518	28	235	2002	0,99	120	352,65			2002	0,99		2003	2 988,33 zł	
4	31.03.2002	2696	31	178	2002	0,99	90	266,22			2003	0,99		2004	2 822,26 zł	
5	30.04.2002	2857	30	161	2002	0,99	90	249,39			2004	0,98		2005	2 958,44 zł	
6	31.05.2002	2917	31	60	2002	0,99	70	129,4			2005	1,02		2006	3 131,46 zł	
7	30.06.2002	2952	30	35	2002	0,99	70	104,65			2006	1,02		2007	2 799,12 zł	
8	31.07.2002	2979	31	27	2002	0,99	70	96,73			2007	1,04		2008	3 171,30 zł	
9	31.08.2002	3009	31	30	2002	0,99	70	99,7			2008	1,05		2009	3 021,02 zł	
10	30.09.2002	3040	30	31	2002	0,99	70	100,69			2009	1,07		2010	3 706,35 zł	
11	31.10.2002	3116	31	76	2002	0,99	70	145,24			2010	1,11		2011	3 422,18 zł	
12	30.11.2002	3222	30	106	2002	0,99	90	194,94			2011	1,18		2012	3 867,39 zł	
13	31.12.2002	3393	31	171	2002	0,99	90	259,29			2012	1,23		2013	3 425,02 zł	
14	31.01.2003	3613	31	220	2003	0,99	120	337,8			2013	1,23		2014	3 738,24 zł	
15	28.02.2003	3891	28	278	2003	0,99	120	395,22			2014	1,23		2015	3 337,60 zł	
16	31.03.2003	4151	31	260	2003	0,99	120	377,4			2015	1,2		2016	3 575,48 zł	
17	30.04.2003	4401	30	250	2003	0,99	120	367,5			2016	1,21		2017	3 262,91 zł	
18	31.05.2003	4553	31	152	2003	0,99	90	240,48			2017	1,21		2018	3 131,78 zł	
19	30.06.2003	4639	30	86	2003	0,99	70	155,14			2018	1,22		Suma końcowa	54 645,78 zł	

 Książki do matury: sklep.maturalny.pl

```
graph LR
    klienci["klienci  
Id  
imie  
nazwisko"]
    samochody["samochody  
id  
marka  
model  
rocznik  
moc  
nadwozie  
wlasiciel"]
    klienci ---|1| samochody
    samochody ---|∞| klienci
```

W tabelach przechowywane są informacje zgodne z nazwami pól (np. „marka” – marka samochodu). Pole *id* w tabeli *klienci* oznacza identyfikator klienta i jest kluczem głównym w tej tabeli. Pole *id* w tabeli *samochody* oznacza identyfikator samochodu. Pole o nazwie *wlasciciel* w tabeli *samochody* jest kluczem obcym w tej tabeli i oznacza identyfikator klienta, który jest właścicielem samochodu. Na potrzeby zadania zakładamy, że każdy samochód ma tylko jednego właściciela, natomiast każda osoba może być właścicielem jednego lub więcej niż jednego samochodu.

Zapisz w języku SQL zapytanie, które da w wyniku listę klientów (z id, imionami i nazwiskami) uporządkowaną alfabetycznie według nazwiska.

A full-page sheet of white graph paper featuring a uniform grid of thin, light gray horizontal and vertical lines. The grid consists of small squares covering the entire area of the page.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Zakres rozszerzony

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

SELECT *

FROM klienci

ORDER BY klienci.nazwisko:

Zapisz w języku SQL zapytanie, które da w wyniku listę marek i modeli samochodów, dla których *rocznik* zawiera się w przedziale [2010, 2020] oraz *moc* jest większa niż 100 KM. Listę posortuj niemalejąco według nazwy marki i modelu.

Uwaga: Każda para *model* i *marka* w zestawieniu może pojawić się tylko raz (nawet jeśli jest kilka samochodów o tej samej marce i modelu spełniających warunki zadania).

[illegible]

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź, w której zdający nie uwzględnił, że każda para *marka* i *model* może pojawić się w zestawieniu tylko raz (brak opcji DISTINCT)

ALBO

nie uwzględniono któregoś z warunków (moc lub rocznik)

ALBO

wynik nie jest posortowany.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

```
SELECT DISTINCT samochody.marka, samochody.model
```

```
FROM samochody
```

```
WHERE (samochody.moc>100) AND (samochody.rocznik Between 2010 And 2020)
```

```
ORDER BY samochody.marka, samochody.model;
```


Uwaga: uwzględnij, że niektórzy klienci mogą obecnie nie mieć żadnego samochodu (wtedy trzeba wypisać ich z liczbą samochodów zero)

[illegible]

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Zakres rozszerzony

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

- 3 pkt – odpowiedź poprawna.
- 2 pkt – odpowiedź, z jednym błędem (np. zdający nie uwzględnił, że klient może nie posiadać samochodu (INNER JOIN zamiast LEFT JOIN))
- 1 pkt – odpowiedź z dwoma błędami (np. nieprawidłowe połączenie i brak sortowania)
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

```
SELECT klienci.imie, klienci.nazwisko, Count(samochody.id) AS ile
FROM klienci LEFT JOIN samochody ON klienci.Id = samochody.wlasciciel
GROUP BY klienci.imie, klienci.nazwisko
ORDER BY Count(samochody.id) DESC;
```

Zadanie 13.

Pracownicy firmy MATRIX zostali poproszeni o rejestrowanie swoich aktywności w celu wypracowania najlepszej umowy z firmą oferującą karty na wejścia do obiektów sportowych. Pracownicy MATRIX w okresie od 1.07.2018 do 31.12.2018, rejestrowali wszystkie swoje aktywności. Dane zapisano w trzech plikach tekstowych o nazwach: `pracownicy.txt`, `rodzaj_aktywnosci.txt`, `rejestr_aktywnosci.txt`. Pierwszy wiersz każdego z plików jest wierszem nagłówkowym, a dane w wierszach rozdzielono znakami tabulacji.

Plik o nazwie `pracownicy.txt` zawiera informacje o 199 pracownikach MATRIX: PESEL pracownika (PESEL), nazwisko (nazwisko), imię (imie) oraz miejscowość, w której mieszka (miejscowosc).

Przykład:

PESEL	Nazwisko	Imie	Miejscowosc
99121573571	Abrich	Wojciech	Zory
77022270175	Adamczyk	Janusz	Gliwice
81071092233	Andrzejczyk	Piotr	Gliwice

Plik o nazwie `rodzaj_aktywnosci.txt` zawiera zestawienie aktywności wybieranych przez pracowników. W każdym wierszu znajduje się: identyfikator aktywności (`ID_aktywnosci`) oraz odpowiadająca mu nazwa aktywności (`nazwa_aktywnosci`)

Przykład:

ID_aktywnosci	nazwa_aktywnosci
1	aqua aerobik
2	boks
3	cycling

Plik o nazwie `rejestr_aktywnosci.txt` zawiera informacje o zrealizowanych aktywnościach. W każdym wierszu pliku znajdują się: data realizacji aktywności (`data`), godzina rozpoczęcia aktywności (`godzina_rozp`), czas trwania (`Godzina_zak`), identyfikator aktywności (`ID_aktywnosci`) oraz PESEL osoby, realizującej aktywność (PESEL).

Przykład:

Data	Godzina_rozp	Godzina_zak	ID_aktywnosci	PESEL
01/07/2018	17:00:00	17:45:00	17	01301144688
01/07/2018	20:00:00	21:15:00	22	84061632305
01/07/2018	16:00:00	16:45:00	16	82092387166

Z wykorzystaniem danych zawartych w podanych plikach oraz dostępnych narzędzi informatycznych wykonaj poniższe zadania. Każdą odpowiedź umieść w pliku `zadanie13.txt` (i poprzedź ją oznaczeniem odpowiedniego zadania od 13.1. do 13.5.).

Do oceny oddajesz także pliki z realizacją każdego zadań (zawierający obliczenia, kwerendy lub napisane programy).

Zadanie 13.1. (0–2)

Podaj nazwy pięciu aktywności najczęściej realizowanych przez pracowników oraz dla każdej z nich zapisz liczbę realizacji tej aktywności.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy.

Zasady oceniania

2 pkt – pełna odpowiedź poprawna.

1 pkt – podanie nazw aktywności bez liczby realizacji tych aktywności lub pominięcie albo podanie niepoprawnej nazwy jednej z aktywności.

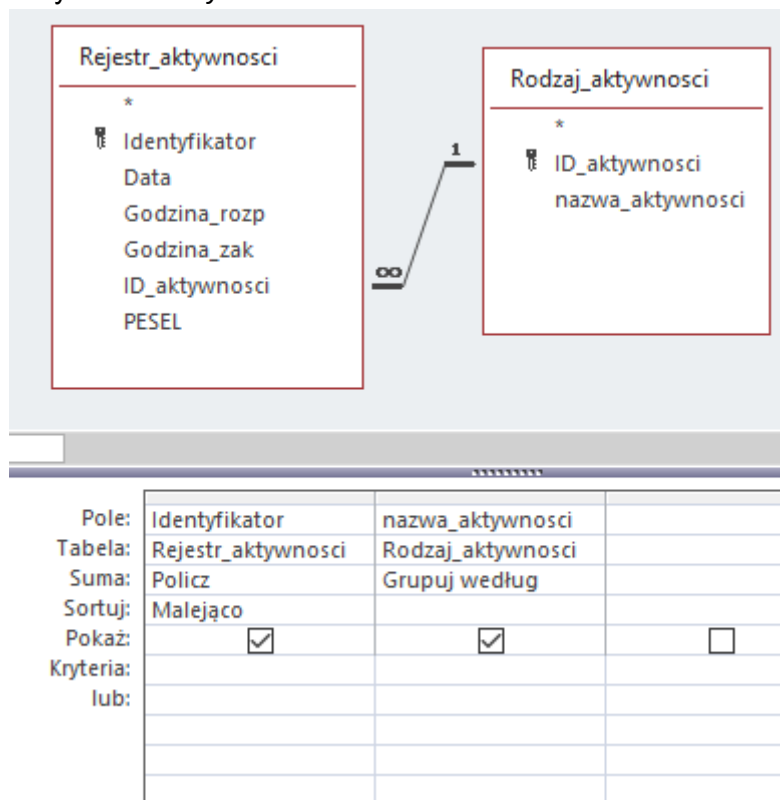
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź

siłownia	193
ścianka wspinaczkowa	185
sztuki walki	114
squash	102
nordic walking	101

Przykładowe wykonanie:

SELECT

```

Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci, Count(Rejestr_aktywnosci.Identyfikator) AS
PoliczOfIdentyfikator
FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON
Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci
GROUP BY Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
ORDER BY Count(Rejestr_aktywnosci.Identyfikator) DESC;

```

Zadanie 13.2. (0–1)

Podaj łączną liczbę godzin spędzonych na ścianie wspinaczkowej przez wszystkich pracowników zamieszkałych w Gliwicach. Jako wynik podaj jedną liczbę. Jeśli wynikowa liczba godzin nie jest liczbą całkowitą, to minuty ostatniej, niepełnej godziny podaj w postaci części ułamkowej wyniku (np. 2 godziny i czterdzieści pięć minut to 2.75).

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

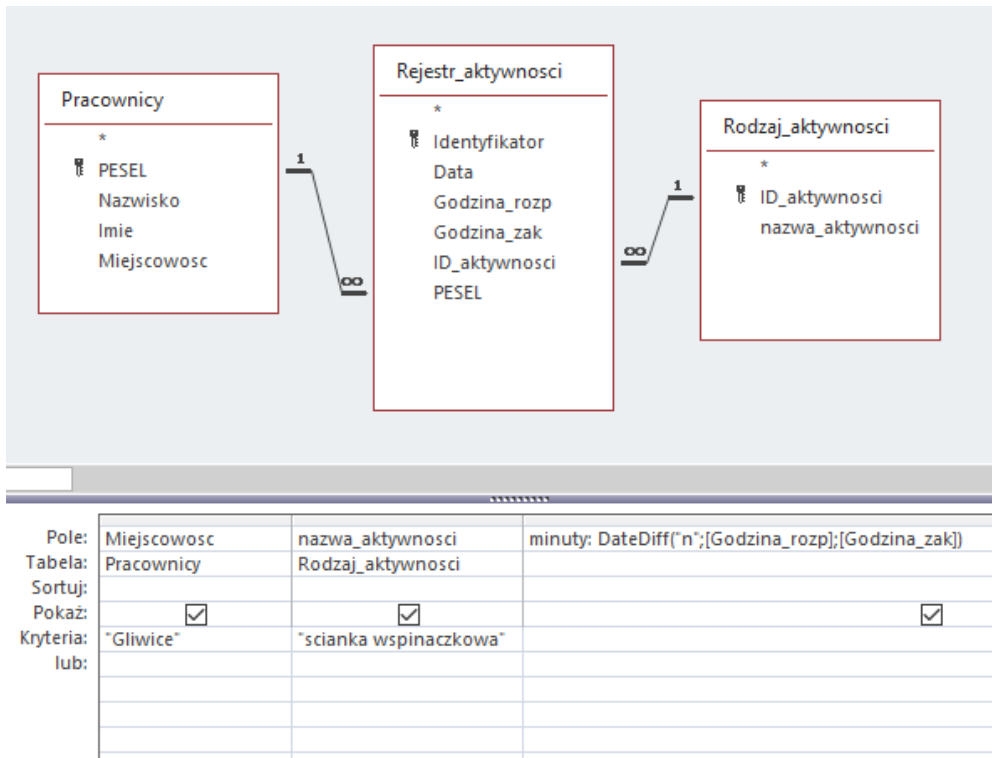
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź

183h

Wybieramy dane konieczne do realizacji zadania i zliczamy łączny czas spędzany przez mieszkańców Gliwic na ścianie wspinaczkowej np. w minutach.

SELECT

```
Pracownicy.Miejscowosc,Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci,
DateDiff("n",[Godzina_rozp],[Godzina_zak]) AS minuty
FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci
ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON
Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci
WHERE(((Pracownicy.Miejscowosc)="Gliwice")
AND ((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="scianka wspinaczkowa"));
```

Uwaga: zamiast użycia funkcji DateDiff można także skorzystać ze zwykłego odejmowania – otrzymamy wtedy wynik liczony w dobach.

Następnie zliczamy sumę minut (10980) i wynik dzielimy przez 60.

Zadanie 13.3. (0–2)

Podaj imiona i nazwiska osób, które uprawiały co najmniej dwie aktywności w ciągu tego samego dnia. Nazwiska posortuj alfabetycznie.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (brak najwyżej dwóch nazwisk).

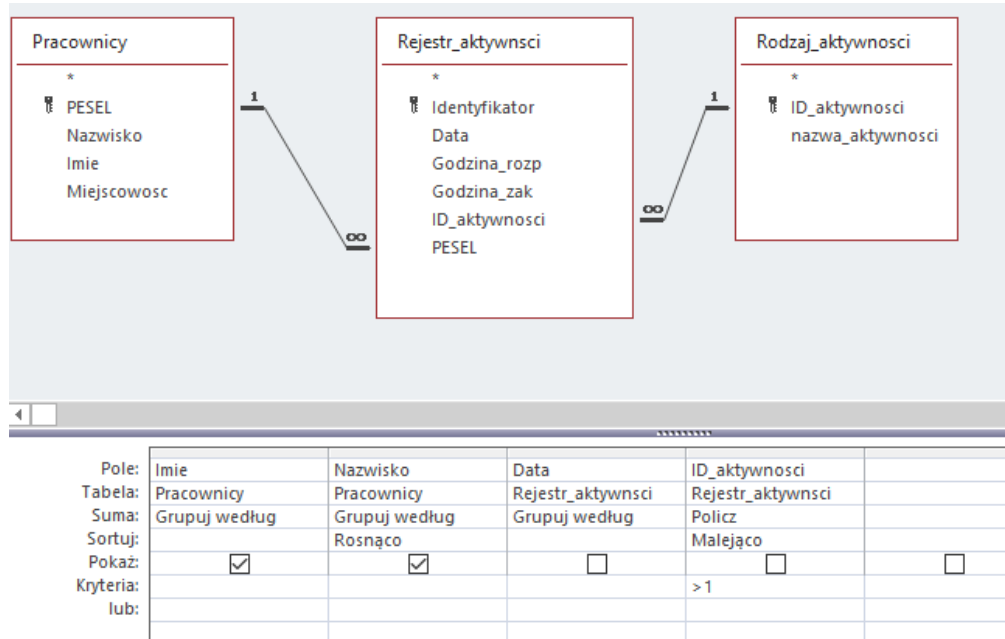
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź:

Justyna	Andrzejewska
Jerzy	Durczok
Karolina	Gawron
Amelia	Herman
Rozalia	Jacak
Andrzej	Kowalski
Krystyna	Makowska
Justyna	Myszkowska
Bogumil	Nowak
Marek	Stasicki
Feliks	Synowski
Anna	Tobera
Marzena	Warszawska
Patrycja	Wilczyńska

Przykładowe wykonanie:


```
SELECT Pracownicy.Imie, Pracownicy.Nazwisko
FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON
Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci =
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci
GROUP BY Pracownicy.Imie, Pracownicy.Nazwisko, Rejestr_aktywnosci.Data
HAVING (((Count(Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci))>1))
ORDER BY Pracownicy.Nazwisko, Count(Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci) DESC;
```

Zadanie 13.4. (0–2)

Pierwsze dwie cyfry numeru PESEL oznaczają ostatnie dwie cyfry roku urodzenia, natomiast przedostatnia cyfra koduje płeć: jeśli jest parzysta, to jest to PESEL kobiety, jeśli nieparzysta – to mężczyzny. W PESEL-u osób urodzonych po roku 1999 cyfry trzecia i czwarta oznaczają sumę numeru miesiąca urodzenia i liczby 20.

Przykład:

Osoba o numerze PESEL 85040186862 urodziła się 1 kwietnia 1985 roku i jest kobietą, a o numerze PESEL 01271948491 – 19 lipca 2001 roku i jest mężczyzną.

Podaj, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, średni wiek kobiet i średni wiek mężczyzn w roku 2018, którzy kiedykolwiek w okresie badawczym korzystali z zajęć rolkowych (rolki).

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (np. tylko dla kobiet lub tylko dla mężczyzn)

ALBO

odpowiedź otrzymana w przypadku kilkukrotnego uwzględnienia tej samej osoby – braku grupowania wyników.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź:

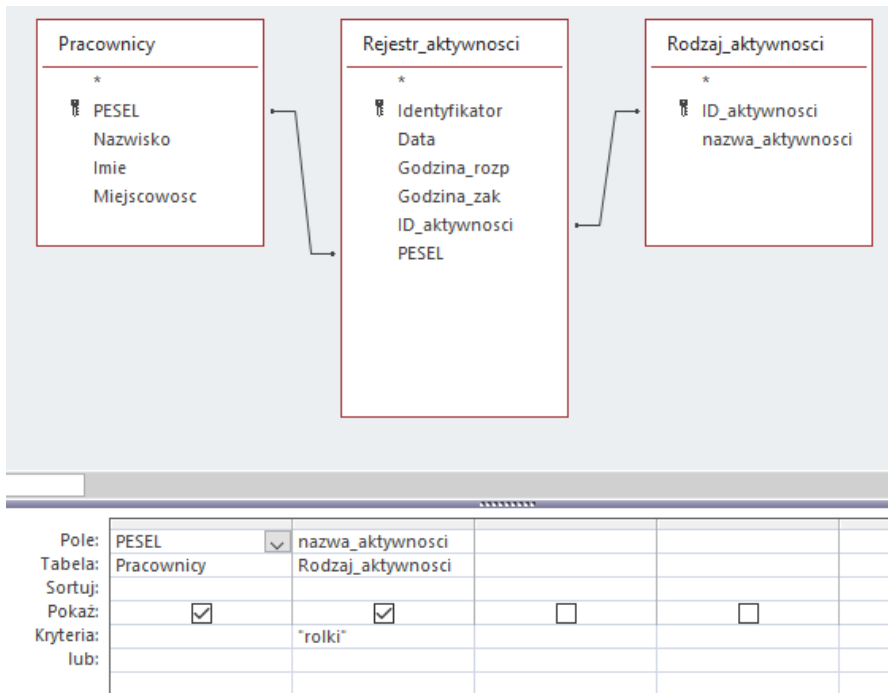
kobiety 34.40

mężczyźni 31.24

Przykładowe wykonanie:

Zadanie można wykonać na wiele sposobów.

Najpierw możemy wyszukać pracowników, którzy korzystali z zajęć rolkowych. Np.


```
SELECT Pracownicy.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
FROM
(Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci
ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci ON
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci
WHERE (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="rolki"));
```

Następnie obliczamy średni wiek.
Obliczenia można wykonać np. za pomocą arkusza kalkulacyjnego.

	A	B	C	D	E	F	G
1	PESEL	kobieta,	2 cyfry	rokur	wiek		
2	00220396736	m	00	2000	18	34,40476	
3	00221216048	k	00	2000	18	31,24324	
4	00312447739	m	00	2000	18		
5	01230712857	m	01	2001	17		

Te same obliczenia można oczywiście wykonać bezpośrednio w narzędziu bazodanowym np.:

pierwsze zapytanie dające tabelę wiek i płeć:

```
SELECT Avg(2018-  
(Left([Pracownicy].[PESEL],2)+If((Mid([Pracownicy].[PESEL],3,2)<20),1900,2000))) AS  
wiek2018, Mid([pracownicy].[pesel],10,1) Mod 2 AS płeć
```

```
FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON
Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci =
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci
WHERE (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="rolki"))
GROUP BY Pracownicy.PESEL;
i drugie podające obie średnie naraz (zakładamy, że to pierwsze nazywa się 13_4_pom)
SELECT Avg([13_4_pom].wiek2018) AS AvgOfwiek2018, [13_4_pom].płeć
FROM 13_4_pom
GROUP BY [13_4_pom].płeć;
```

Zadanie 13.5. (0–2)

Podaj uporządkowany rosnąco zestaw numerów PESEL osób, które nigdy nie były na siłowni ani na jodze, ale przynajmniej raz korzystały z masażu.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie13.txt` zawierający odpowiedzi do zadań 13.1.-13.5. (każda odpowiedź powinna zostać poprzedzona numerem odpowiedniego zadania)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym: c) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel, formułuje kwerendy, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zakres podstawowy

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Zdający:

3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami: d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (np. tylko dla kobiet lub tylko dla mężczyzn).

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź:

59121254845

61120859464

62011052982

67101888089

75040642244

78033117532

80052785782

81041832832

83070774646

87062086333

88060633398

89021968180

90071262308

93102278884

94032111339

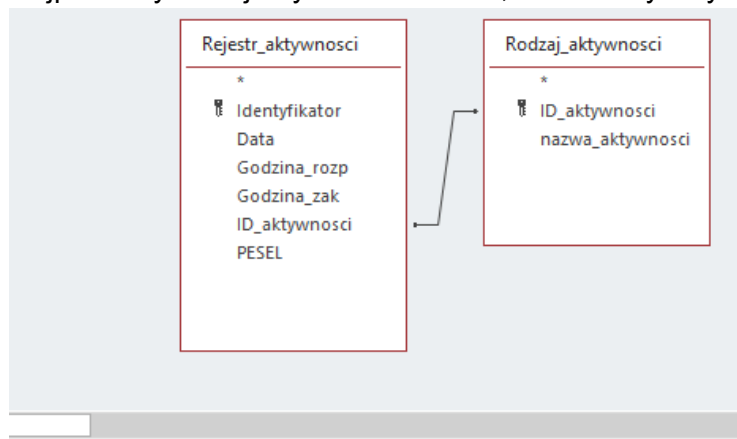
97052873850

98072258726

99071947484

Przykładowe wykonanie:

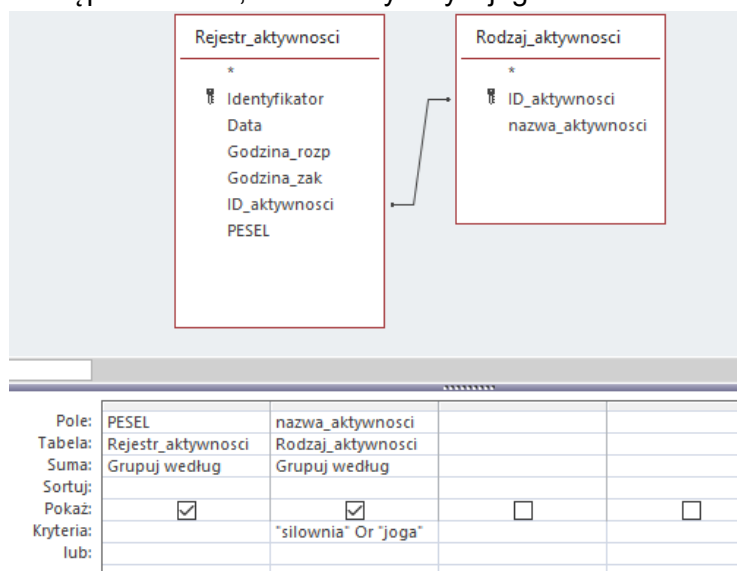
Najpierw wyszukujemy PESELE osób, które korzystały z masażu.

Pole:	PESEL	nazwa_aktywnosci		
Tabela:	Rejestr_aktywnosci	Rodzaj_aktywnosci		
Suma:	Grupuj według	Grupuj według		
Sortuj:				
Pokaż:	☒	☒	☐	☐
Kryteria:		"masaz"		
lub:				

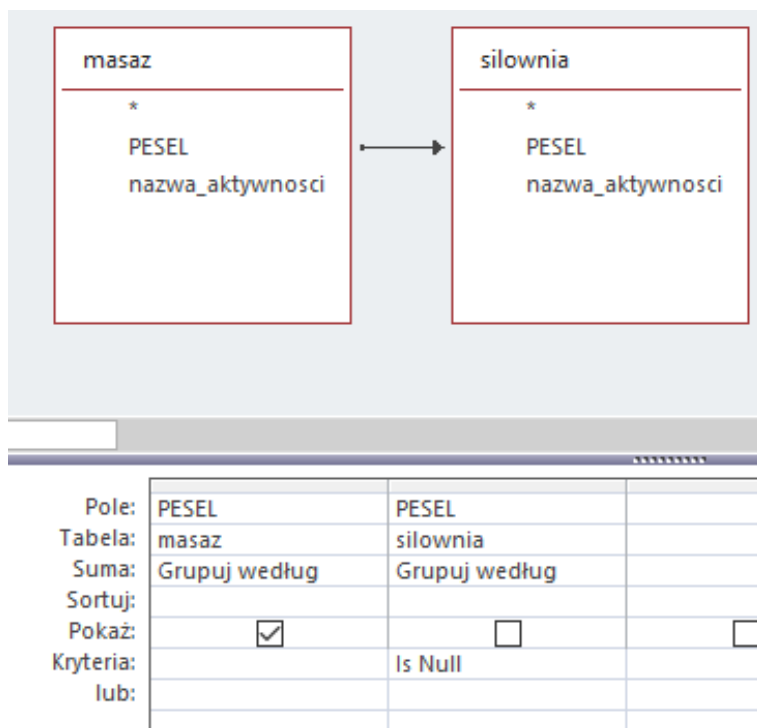
```
SELECT Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
FROM Rejestr_aktywnosci
INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci
ON
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci
GROUP BY Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
HAVING (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="masaz"));
```

Następnie – osób, które korzystały z jogi lub siłowni.


```
SELECT Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
FROM Rejestr_aktywnosci INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci ON
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci
GROUP BY Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci
HAVING (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="siłownia" Or
(Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="joga"));
```

Następnie trzeba wyszukać dane osób, które korzystały z masażu, ale nie korzystały z siłowni ani jogi (kwerenda wyszukująca niepasujące dane).


```
SELECT DISTINCT masaz.PESEL
FROM masaz LEFT JOIN silownia ON masaz.PESEL = silownia.PESEL
GROUP BY masaz.PESEL, silownia.PESEL
HAVING (((silownia.PESEL) Is Null));
```

Gdzie masaz jest nazwą kwerendy pierwszej a silownia – drugiej.

Innym możliwym sposobem otrzymania wyniku jest zastosowanie zapytania krzyżowego

Zadanie 14.**Systemy pozycyjne****Zadanie 14.1. (0–2)**

Uzupełnij brakujące pola tabeli:

- w pierwszym wierszu zapisz liczbę podaną w systemie dziesiętnym w systemie o podstawie 3 i systemie o podstawie 9
- w drugim wierszu zapisz liczbę podaną w systemie o podstawie 3 w systemie dziesiętnym i systemie o podstawie 9
- w trzecim wierszu zapisz liczbę podaną w systemie o podstawie 9 w systemie dziesiętnym i systemie o podstawie 3

Liczba zapisana w systemie dziesiętnym	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 3	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 9
400		
	101201	
		2487

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – za poprawnie uzupełnione przynajmniej trzy pola tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Liczba zapisana w systemie dziesiętnym	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 3	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 9
400	112211	484
289	101201	351
1861	2112221	2487

Zadanie 14.2. (0–1)

Zapis pewnej liczby w systemie pozycyjnym o podstawie 3 ma 20 cyfr. Ile cyfr miałby zapis tej samej liczby w systemie pozycyjnym o podstawie 9?

Odpowiedź _____

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Wymaganie szczegółowe

Zakres podstawowy

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów. Zdający:

2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

10

Zadanie 15. (0–1)

Poniżej opisano trzy pojęcia z zakresu technologii przesyłania danych w sieciach. Korzystając z poniższej listy przyporządkuj właściwą nazwę i wpisz ją w miejsce kropek.

VPN, NFC, BLUETOOTH, WiMAX, Streaming

- połączenie tunelowe umożliwiające utworzenie poufnego połączenia klienta z serwerem np. prywatnej sieci swojej firmy, z wykorzystaniem infrastruktury sieci publicznej;
- technologia bezprzewodowej komunikacji krótkiego zasięgu między różnymi urządzeniami zapewniająca zasięg do około 10 m, umożliwia przesyłanie dobrej jakości dźwięku, co wykorzystują m.in. producenci bezprzewodowych słuchawek;
- technologia umożliwiająca bezprzewodową wymianę danych na odległość nie większą niż 20 cm.

Wymaganie ogólne

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi, w tym: znajomość zasad działania urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych oraz wykonywania obliczeń i programów.

Wymaganie szczegółowe

Zakres rozszerzony

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Zdający:

2) opisuje podstawowe funkcje urządzeń i protokoły stosowane w przepływie informacji i w zarządzaniu siecią.

Zakres podstawowy

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Zdający:

1) zapoznaje się z możliwościami nowych urządzeń cyfrowych i towarzyszącego im oprogramowania;

2) objaśnia funkcje innych niż komputer urządzeń cyfrowych i korzysta z ich możliwości;

4) charakteryzuje sieć Internet, jej ogólną budowę i usługi, opisuje sposoby identyfikowania komputerów w sieci.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

VPN

BLUETOOTH

NFC

3. Informacja o egzaminie maturalnym z informatyki dla absolwentów niesłyszących

Informacje o egzaminie maturalnym z informatyki przedstawione w rozdziale [1. Opis egzaminu maturalnego z informatyki](#) dotyczą również egzaminu dla absolwentów niesłyszących. Ponadto zdający niesłyszący przystępują do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Dostosowania obejmują:

- w odniesieniu do formy egzaminu maturalnego m.in.
 - zmianę sposobu sformułowania niektórych zadań (zamiana słów, zwrotów lub całych zdań), jeżeli mogłyby one być niezrozumiałe lub błędnie zrozumiane przez osoby niesłyszące (nie dotyczy to terminów typowych dla danej dziedziny wiedzy),
 - zmianę schematu punktowania niektórych zadań,
- w odniesieniu do warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego m.in.
 - przedłużenie czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu,
 - możliwość korzystania ze słowników językowych.

Poniżej przedstawione zostały przykładowe zadania ilustrujące dostosowania dla absolwentów niesłyszących. Numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części 2.

Szczegółowe informacje dotyczące egzaminu dla zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niesłyszących, określone są w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*.

Zadanie 1.

Segment to spójny ciąg elementów tablicy składający się z **co najmniej 1 elementu**.

Przykład: dla tablicy $A=[1, 8, 4, 2, 7, 9]$ segmentem jest ciąg 1,8,4 oraz ciąg 8,4,2,7 natomiast nie jest segmentem ciąg 8,2,7,9 (bo w tablicy A pomiędzy liczbami 8 i 2 jest 4).

Zadanie 1.1. (0–1)

Dana jest tablica A liczb całkowitych o zawartości:

$$A=[2, -3, 1, -7, 4, -2, -1, 5, -3, 2, -1].$$

Napisz wartość pierwszego oraz wartość ostatniego elementu segmentu o maksymalnej sumie (w tej tablicy jest tylko jeden taki segment).

Odpowiedź _____

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4, 5

Komentarz

Segment o maksymalnej sumie (suma = 6) to: 4,-2,-1, 5.

Zadanie 1.2. (0–1)

Dana jest n -elementowa tablica A o zawartości $[1, 2, 3, \dots, n-1, n]$. Napisz liczbę segmentów w tej tablicy.

Odpowiedź _____

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

$n(n+1)/2$

Zadanie 1.3. (0–2)

Elementy pewnej 1000-elementowej tablicy A zapisano kolejno w pliku dane1_3.txt. Każda z liczb w pliku dane1_3.txt należy do przedziału od $[-100, 100]$ i zapisana jest w oddzielnym wierszu.

Napisz program wyznaczający największą sumę segmentu tablicy A .

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie1_3.txt` zawierający jedną liczbę; ta liczba to odpowiedź do zadania (największa suma)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach):

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna – program dający w wyniku poprawną sumę.

1 pkt – program znajdujący największą sumę elementów podciągu zaczynającego się zawsze od pierwszego elementu tablicy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2265

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane1_3.txt");
ofstream wynik("zadanie1_3.txt");
const int n = 1000;
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
int max = -100;
for (int dl = n; dl >= 1; dl--) {
    for (int pocz = 0; pocz <= n - dl; pocz++) {
        int suma = 0;
        for (int k = 0; k < dl; k++)
            suma += t[k + pocz];
        if (suma > max)
            max = suma;
    }
}
wynik << max << endl;
```

Komentarz:

Powyższy program przykładowy ma złożoność sześcienną. Można napisać programy o lepszej (kwadratowej lub liniowej) złożoności, ale ten program jest bardzo prosty i wynika wprost z definicji problemu. Dla danych z pliku `dane1_3.txt` program jest wystarczająco szybki.

Zadanie 1.4. (0–4)

Elementy pewnej tablicy A o 100 000 elementów zapisano kolejno w pliku dane1_4.txt. Każda z liczb w pliku dane1_4.txt należy do przedziału od [-100, 100] i zapisana jest w oddzielnym wierszu.

Pierwszy element tablicy ma indeks równy 1. Napisz program wypisujący indeks pierwszego i indeks ostatniego elementu segmentu o największej sumie. W tablicy A jest tylko jeden taki segment. **Suma elementów tego segmentu jest dodatnia.**

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie1_4.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie liczby oddzielone spacją będące odpowiednio numerem pierwszego i ostatniego segmentu o największej sumie)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź poprawna oraz program dający w wyniku początek i koniec segmentu o największej sumie.

3 pkt – wyniki częściowo poprawne (np. przesunięte o jeden).

2 pkt – podano tylko jeden kraniec segmentu.

1 pkt – podano maksymalną sumę zamiast końców segmentu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

63669 70769

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik ("dane1_4.txt");
ofstream wynik ("zadanie1_4.txt");
const long n=100000;
int t[n];
for (long i=0; i<n; i++)
    plik>>t[i];
long maks; // największa suma niepustego segmentu
long maks_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu
long maks_kon; // koniec najlepszego niepustego segmentu
long ost_suma;
// najlepsza niepusta suma segmentu na końcu przejrzonej części
// tablicy
long ost_pocz;
// początek najlepszego niepustego segmentu na końcu przejrzonej
// części tablicy
// pierwszy rozważany niepusty segment to t[0]:
maks = ost_suma = t[0];
maks_pocz = maks_kon = ost_pocz = 0;
```

```

for (long i = 1; i < n; i++) {
    if (ost_suma >= 0) // Czy ost_suma + t[i] >= t[i]?
        ost_suma += t[i];
    else {
        ost_suma = t[i];
        ost_pocz = i;
    }
    if (maks < ost_suma) {
        maks = ost_suma;
        maks_pocz = ost_pocz;
        maks_kon = i;
    }
}

```

```
wynik << maks_pocz + 1 << " " << maks_kon + 1 << endl;
```

```

// Tablica, której wartości były w pliku wejściowym miała indeksy
przesunięte o 1
// musimy zatem uwzględnić poprawkę na przesunięcie indeksów względem
tablicy t,
// do której wczytano dane z pliku

```

Zadanie 6.

W pliku dane6.txt zapisano 2023 napisy. W każdym wierszu jest jeden napis. Każdy napis ma długość 100 i składa się tylko z cyfr dziesiętnych 0, 1, ..., 9. Nie ma napisu składającego się tylko z zer.

Dla liczby całkowitej p spełniającej warunek $2 \leq p \leq 10$, powiemy, że złożony z samych cyfr napis jest **p-minimalny**, jeśli zawiera cyfrę $p - 1$ i nie zawiera cyfr większych od $p - 1$. Czyli będzie tak, gdy p jest najmniejszą podstawą systemu pozycyjnego, w którym taki napis da się zinterpretować jako pewną liczbę całkowitą.

Przykład:

Oto plik złożony z 5 napisów, każdy o długości 10 i zbudowany z cyfr 0 .. 9:

```

2001030035
0010100001
7111190009
5550001110
0000000005

```

Zadanie 6.1. (0–3)

Dla każdego $p = 2, 3, \dots, 10$, napisz, ile liczb z pliku dane6.txt jest p -minimalnych.

Przykład:

Dla przykładowego pliku mamy:

Podstawa p	Liczba liczb p -minimalnych
2	1
3	0
4	0
5	0
6	3
7	0
8	0
9	0
10	1

Odpowiedź:

Podstawa p	Liczba liczb p -minimalnych
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną w tabeli powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź poprawna dla 8 systemów.

1 pkt – odpowiedź z wartościami mniejszymi o 1 lub przypisanie wyników do największych cyfr, a nie podstaw.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Podstawa p	Liczba liczb p -minimalnych
2	225
3	239
4	229
5	232
6	238
7	198
8	220
9	210
10	232

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;

int c[10]= {0,0,0,0,0,0,0,0,0,0};
string s;
int max;
for (int i=0; i < n; i++){
    plik >> s;
    max = 0;
    for (int j=0; j<dl; j++)
    {
        int t = s[j]-'0';
        if (t > max)
            max=t;
    }
    c[max]++;
}
for (int i=1; i < 10; i++)
    cout << i+1 << " " << c[i] << endl;
```

Zadanie 6.2. (0–3)

Dla każdego $p = 2, 3, \dots, 10$ wskaż wśród liczb p -minimalnych zapisanych w pliku `dane6.txt` przy podstawie p liczbę o największej sumie cyfr. Weź pod uwagę informacje z zadania 6.

Uwaga: Jeśli w pliku nie ma liczby p -minimalnej dla danego p , to nie podajemy dla tego p wyniku.

Przykład:

Dla przykładowego pliku mamy

podstawa	liczba z największą sumą cyfr
2	0010100001
6	5550001110
10	7111190009

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie6_2.txt` zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku dwie liczby oddzielone spacją oznaczające podstawę p oraz liczbę p -minimalną z największą sumą cyfr)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź z maksymalnymi sumami cyfr zamiast wypisanych liczb z pliku.

1 pkt – odpowiedź poprawna dla przynajmniej jednej podstawy systemu pozycyjnego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2

1111110111010000111110110111110101100111101100001101011101111101111100010
11111010100101001101110111

3

2202112202110120011021020222210120211211222221121102202212201011122222102
02110011102022211201222212

4

3102303023333232220003102130310333112232131233002010223332123322331220022
33220223030330222123110303

5

2033243301020044442112024303203344444124310341141444311101420444443333023
30120243324132423443224230

6

04244543451524345042553152321052413135224501444214554155135004552124551533
50255121412341354435230533

7

44405553624206102355362465512664352034643061363556454666226460614341131546
56346003302120251560312564

8

75110361612470675146632745605604636241363414372375160761272244756745650046
42766472364553635576317744

9

73074668871775566617275308314737485865727271466671583784416658006283862735
87852686608173458128256575

10

43637842270897660385152489678629262528566176868888788367744489699071436640
99174980839005479979326163

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
ofstream wynik("zadanie6_2.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;
int maxs[10]={0,0,0,0,0,0,0,0,0,0};
string liczby[10];
string s;

for(int i=0; i < n; i++){

    plik >> s;
    int max=0;
    int suma=0;
    for(int j=0; j<dl; j++){
        int t = s[j]-'0';
        suma += t;
        if(t>max)
            max=t;
    }
    if (suma > maxs[max]){

        maxs[max]=suma;
        liczby[max]=s;
    }

}

for (int i=1; i < 10; i++)
    if (maxs[i]>0)
        wynik << i+1 << " " << liczby[i] << endl;
```

Zadanie 6.3. (0–2)

Dla dodatniej, parzystej liczby całkowitej n powiemy, że napis $s[1..n]$ jest **antypalindromem**, jeżeli $s[i] \neq s[n-i+1]$, dla każdego $i = 1, 2, \dots, n/2$.

Antypalindrom $\neq$ palindrom

Zapisz wszystkie antypalindromy z pliku `dane6.txt` (każdy antypalindrom zapisz w oddzielnym wierszu; pamiętaj, aby kolejność była taka sama jak w pliku z danymi) w pliku `zadanie6_3.txt`. W oddzielnym, ostatnim wierszu pliku zapisz liczbę antypalindromów.

Przykład:

Dla przykładowego pliku antypalindromem jest tylko jeden napis: 7111190009.

Do oceny oddajesz:

- plik `zadanie6_3.txt` zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku jeden antypalindrom i liczba antypalindromów w ostatnim wierszu pliku)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna bez liczby antypalindromów

ALBO

podana tylko poprawna liczba antypalindromów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

14863571230330690483692339776957319481338573283002786460810007311554983485
27973529520274611673068772

88161000430076445258374062631112335058830726585705022618365814508170357802
43765452347216120217670321

53386843320088227451102048899149759918270810392395300858949919123721068843
78965076651312996928133004

72345115624756735503557135172931285542327323024478487179948877173011747409
80719891806837585539545731

4

Fragment przykładowego programu:

```
bool anty(string s){
    for (int i=0; i<s.length() / 2; i++)
        if (s[i] == s[s.length() - 1 - i])
            return false;
    return true;
}

int main(){
    const int n = 2023;
    ifstream plik("dane6.txt");
    ofstream wynik("zadanie6_3.txt");
    string s;
    int ile=0;
    for (int i=0; i<n; i++) {
        plik>>s;
```

```

        if (anty(s)) {
            ile++;
            wynik << s << endl;
        }
    }
    wynik << ile;
}

```

Zadanie 10.

Zakład mleczarski produkuje ekologiczne, naturalne masło. Zakład mleczarski sprzedaje masło do kilkunastu sklepów ze zdrową żywnością. Zakład codziennie dostaje zamówienia. Zamówienia przesyłane są rano na linię produkcyjną oraz do działu transportu. W pliku `zamowienia.txt` zapisano datę i wielkość zamówienia (w kilogramach). Dane w wierszach pliku oddzielone są znakiem tabulacji. Zakład otrzymuje zamówienie rano przed rozpoczęciem produkcji. Zamówienie ma wpływ na produkcję oraz na transport w tym dniu.

Przykładowy fragment pliku:

data	zamówienie
02/01/2018	299
03/01/2018	43
04/01/2018	296
05/01/2018	287

Wykorzystaj dostępne narzędzia informatyczne oraz dane z pliku `zamowienia.txt`. Rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz do pliku `wyniki10.txt`. Przed każdą odpowiedzią napisz numer zadania.

Zadanie 10.1. (0–3)

Dla każdego miesiąca od stycznia 2018 do grudnia 2019 podaj sumę kilogramów zamówionego masła. Dla wykonanego zestawienia utwórz wykres kolumnowy. Prawidłowo podpisz osie wykresu. Napisz tytuł wykresu.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna w tym:

2 pkt – wykres, w tym:

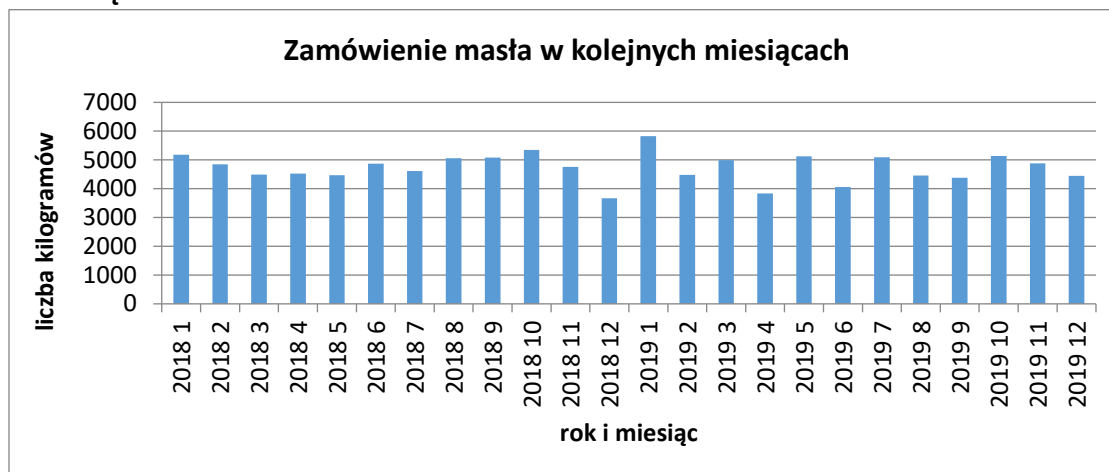
1 pkt – odpowiedni typ wykresu i dobór danych,

1 pkt – za prawidłowy opis;

1 pkt – zestawienie danych do wykresu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowe wyliczenia w arkuszu kalkulacyjnym:

Aby wykonać zestawienie należy wybrać z daty rok i miesiąc oraz wykonać obliczenia np. z pomocą tabeli przestawnej albo całość obliczeń wykonać w tabeli przestawnej.

Etykiety wierszy	Suma z zamówienie
2018 1	5178
2018 10	5351
2018 11	4761
2018 12	3671
2018 2	4852
2018 3	4497
2018 4	4528
2018 5	4474
2018 6	4873
2018 7	4616
2018 8	5057
2018 9	5085
2019 1	5822
2019 10	5132
2019 11	4882
2019 12	4448
2019 2	4480
2019 3	4995
2019 4	3831
2019 5	5128
2019 6	4054
2019 7	5092
2019 8	4456
2019 9	4382
Suma końcowa	113645

Pola tabeli przestawnej

Wybierz pola, które chcesz dodać do raportu:

Wyszukaj

- ☐ data
- ☒ zamówienie
- ☐ miesiąc
- ☐ rok
- ☒ miesiąc+rok

Więcej tabel...

Przeciągnij pola między obszarami poniżej:

Filtry

Kolumny

Wiersze

Wartości

miesiąc+rok

Suma z zamówienie

Następnie wystarczy wstawić wykres i prawidłowo go opisać.

Do oceny oddajemy plik arkusza kalkulacyjnego zawierający obliczenia oraz wykres.

Informacja do zadań 10.2. i 10.3.

Dział transportu wozi masło samochodem o ładowności 400 kg. Ładowność to maksymalny ciężar masła, jaki można włożyć na samochód. Samochód wyjeżdża z zakładu, gdy będzie wypełniony w 100%, to znaczy: łączne zamówienie od ostatniego transportu wynosi co najmniej 400 kg. Jeśli łączne zamówienie jest niższe, to nie będzie w tym dniu transportu. Jeśli łączne zamówienie jest wyższe niż 400 kg, to pozostała część zamówienia pojedzie następnym transportem (to znaczy, że każde zamówienie można dzielić – jeśli nie ma miejsca na całość, to wysyła się tę część, która się zmieści a reszta zamówienia jest obsługiwana w kolejnym transporcie). W sytuacji, gdy łączne zamówienie jest większe lub równe wielokrotności 400 kg to w jednym dniu może odbyć się kilka transportów po 400 kg każdy.

Zakładamy, że każdego dnia samochód jest w stanie wykonać dowolną liczbę pełnych kursów.

Zadanie 10.2. (0–1)

Podaj liczbę dni, w których odbył się transport masła do sklepów.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

280 dni

Obliczenia:

Towar pozostały w magazynie

D3 $\times$ $\checkmark$ f_x =D2+B3-C3*400				
	A	B	C	D
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało
2	02.01.2018	299	0	299
3	03.01.2018	43	0	342

Czy będzie transport:

C4 $\times$ $\checkmark$ f_x =CZ.CAŁK.DZIELENIA((D3+B4);400)				
	A	B	C	D
1	data	zamowienie	liczba transp	pozostało
2	02.01.2018	299	0	299
3	03.01.2018	43	0	342
4	04.01.2018	296	1	238
5	05.01.2018	287	1	125

Wynik otrzymujemy zliczając funkcją *Licz.Jeżeli* liczbę dni, w których liczba transportów jest większa od 0.

Zadanie 10.3. (0–2)

Podaj daty, kiedy samochód wykonał co najmniej dwie dostawy w tym samym dniu.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – brak jednej daty.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

05.07.2018

16.07.2018

26.03.2019

27.11.2019

Przy wcześniejszych obliczeniach wystarczy ukryć (schować) za pomocą filtru dni, kiedy nie było transportu, lub był tylko jeden transport.

Informacja do zadań 10.4 i 10.5.

Najczęściej zakład mleczarski produkuje 200 kg masła dziennie. Czasami, gdy zamówienie jest większe niż połowa porannej zawartości magazynu produkcja w tym dniu wzrasta o 30%. Produkcja jest zmniejszana o 20% zawsze, gdy rano w magazynie jest więcej niż 1500 kg masła (nieważne, jak duże jest wtedy zamówienia).

W dniu 2.01.2018 roku rano w magazynie znajdowało się 1000 kg masła. Weź pod uwagę zamówienia, opisany cykl produkcyjny oraz cykl transportowy. Wykonaj symulację porannej zawartości magazynu w okresie od 2 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 r.

Zadanie 10.4. (0–2)

Znajdź najdłuższy okres stabilizacji – kolejne dni, kiedy wielkość produkcji nie zmieniała się (znajdź kolejne dni, w których produkcja masła była taka sama). Podaj początek i długość tego okresu.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – za podanie tylko daty ALBO tylko liczby dni.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

38 dni, początek 26.04.2018

Obliczenie wartości produkcji

F3	=JEŻELI(E3>1500;160;JEŻELI(B3>E3/2;260;200))									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rano	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja	
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1	
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2	

Stan magazynu po transporcie (jeśli był tego dnia)

H3										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rano	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja	
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1	
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2	

Informacja, czy nastąpiła stabilizacja – czy nie zmieniała się wielkość produkcji (każdy następny dzień, kiedy produkcja masła jest taka sama jak poprzedniego dnia jest zliczany).

I3										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	
1	data	zamówienie	czy_transport	pozostało	magazyn rano	produkcja	po produkc	po transporcie	stabilizacja	
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1	
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2	

Następnie wystarczy w kolumnie I znaleźć maksymalną wartość i pobrać odpowiadającą jej datę początku szukanego okresu.

Zadanie 10.5. (0–2)

Jaki był najniższy i jaki najwyższy stan magazynu w opisanym w zadaniu przedziale czasowym?

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie10.txt zawierający odpowiedzi do zadań 10.1.-10.5. (każda odpowiedź powinna zostać poprzedzona numerem zadania)
- plik zawierający wykres do zadania 10.1. o nazwie _____
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach) _____

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podanie tylko min albo tylko max.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

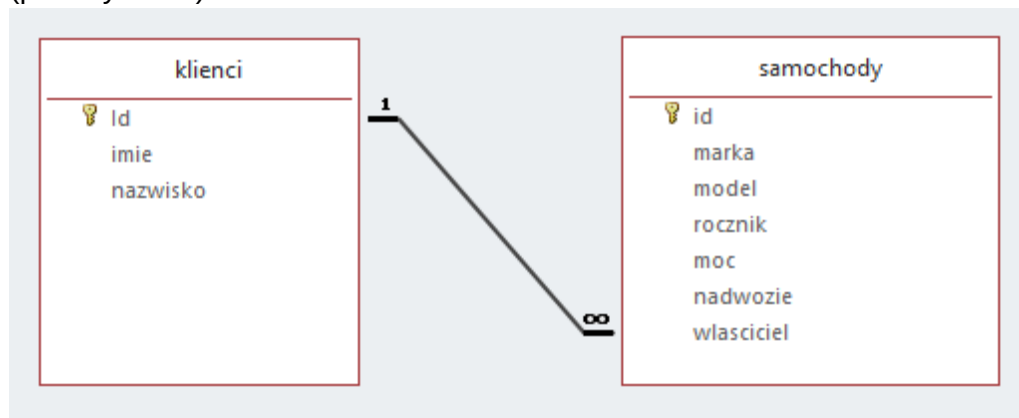
Odpowiedź

min 20 max 1700

Wystarczy policzyć minimum i maksimum z odpowiedniej kolumny (w naszym zadaniu H), wszystkie pozostałe obliczenia zostały wykonane w czasie rozwiązywania zadania 10.4.

Zadanie 12.

Dane są dwie tabele bazy danych: *klienci* i *samochody* połączone relacją jeden do wielu (patrz rysunek):

W tabelach zapisane są informacje zgodne z nazwami pól (np. „marka” – marka samochodu).

Pole *id* w tabeli *klienci* oznacza identyfikator klienta i jest kluczem głównym w tej tabeli. Pole *id* w tabeli *samochody* oznacza identyfikator samochodu. Pole o nazwie *wlasciciel* w tabeli *samochody* jest kluczem obcym w tej tabeli i oznacza identyfikator klienta, który jest właścicielem samochodu. Na potrzeby zadania zakładamy, że każdy samochód ma tylko jednego właściciela, natomiast każda osoba może być właścicielem jednego lub więcej niż jednego samochodu.

Zadanie 12.1. (0–1)

Zapisz w języku SQL zapytanie, które da w wyniku listę klientów (z id, imionami i nazwiskami) uporządkowaną alfabetycznie według nazwiska

[illegible]

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

```
SELECT *
FROM klienci
ORDER BY klienci.nazwisko;
```

Zadanie 12.2. (0–2)

Zapisz w języku SQL zapytanie, które da w wyniku listę marek i modeli samochodów, dla których *rocznik* zawiera się w przedziale [2010,2020] oraz *moc* jest większa niż 100 KM. Listę posortuj niemalejąco wg nazwy marki i modelu.

Uwaga: Każda para *model* i *marka* w zestawieniu może pojawić się tylko raz (nawet jeśli jest kilka samochodów tej samej marki i modelu spełniających warunki zadania).

This image shows a full page of blank graph paper. The grid consists of small, uniform squares formed by thin, light gray lines. There are no margins, text, or other markings on the page.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź, w której zdający nie uwzględni, że każda para *marka* i *model* może pojawić się w zestawieniu tylko raz (brak DISTINCT)

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

```
SELECT DISTINCT samochody.marka, samochody.model
FROM samochody
WHERE (samochody.moc>100 AND (samochody.rocznik Between 2010 And 2020))
ORDER BY samochody.marka, samochody.model;
```

1001

Uwaga: pamiętaj, że część klientów może nie mieć żadnego samochodu (wtedy trzeba wypisać ich z liczbą samochodów zero)

[illegible]

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

```
SELECT klienci.imie, klienci.nazwisko, Count(samochody.id) AS ile
FROM klienci LEFT JOIN samochody ON klienci.Id = samochody.wlasciciel
GROUP BY klienci.imie, klienci.nazwisko
ORDER BY Count(samochody.id) DESC;
```


Książki do matury: sklep.maturalny.pl

Arkusze do pobrania: arkusz.maturalny.pl

INFORMATYKA

INFORMATYKA

INFORMATYKA

